Najaarsnota 2026

Inhoudsopgave

Najaarsnota 2026 1
Inhoudsopgave....2
Voorwoord 2
1. Uitkomsten najaarsnota 2026 3
2. Programma's....5
2.0 Bestuur en ondersteuning....5
2.1 Veiligheid 9
2.2 Verkeer en vervoer 10
2.3 Economie 13
2.4 Onderwijs....14
2.5 Sport, cultuur en recreatie 15
2.6 Sociaal domein....18
2.7 Volksgezondheid en milieu....24
2.8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing....27
2.9 Overhead en ondersteuning organisatie 31
2.10 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 34
3. Paragrafen 35
3.1 Weerstandsvermogen....35
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen....35
3.3 Rekenkamerrapporten....36
3.4 Majeure projecten....42
4. Financiële begroting (overzicht van baten en lasten) 47
4.1 Toelichting begroting (baten en lasten)....47
4.2 Financiële begroting: structureel en incidenteel....48
5. Bijlagen 50
5.1 Budgetoverhevelingen 2026 naar 2027....50
5.2 Overzicht geraamde baten en lasten per beleidsveld....50
5.3 Overzicht verloop algemene reserve....51

Voorwoord

1. Inleiding

Omschrijving (toelichting)
Hierbij bieden wij u de najaarsnota 2026 aan. Zoals in de "Financiële verordening gemeente Bladel 2025" is opgenomen, wordt de gemeenteraad twee keer per jaar middels de perspectiefnota en de najaarsnota geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot afwijkingen op beleid en de middelen, met een voorstel tot bijsturing en wijziging van de begrotingen 2026 en 2027. Door middel van deze rapportage worden bijstellingen van budgetten en investeringskredieten aan u voorgesteld.
De najaarsnota brengt de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting in beeld en maakt inzichtelijk welke ontwikkelingen van invloed zijn op het verwachte resultaat van 2026 en welke gevolgen deze hebben voor de komende jaren. Het college spreekt daarbij een verwachting uit over het jaarrekeningresultaat, gebaseerd op zowel de gerealiseerde ontwikkelingen in de eerste negen maanden van 2026 als de verwachtingen voor de resterende maanden. Hiermee biedt de najaarsnota de gemeenteraad een actueel beeld van de financiële stand van zaken en ondersteunt zij de afwegingen die nodig zijn om de gemeente financieel gezond te houden.

Het verwachte begrotingssaldo 2026 verbetert op basis van de voorliggende najaarsnota met een bedrag van € 428.000. Het totaal begrotingsresultaat bedraagt daarna € 2.790.000 nadelig in 2026. Het begrotingssaldo in 2027 verslechterd met € 876.000. De mutaties in 2026 en 2027 worden voor een groot deel veroorzaakt door de voorgestelde budgetoverhevelingen van 2026 naar 2027. Voor de jaren 2028 en verder laat de voorliggende najaarsnota per saldo ook financiële afwijkingen zien, variërend van € 4.000 nadelig tot € 292.000 voordelig.
De meerjarenraming vanaf 2027 toont negatieve structurele begrotingssaldi. Op 24 september 2026 stelde de gemeenteraad het proces voor het ombuigingstraject 2026-2027 vast. Het ingezette ombuigingstraject heeft als doel om weer te komen tot een evenwichtige balans tussen structurele baten en lasten en daarmee een structureel gezonde begroting. De uitkomsten van deze najaarsnota vormen daarom een belangrijk vertrekpunt voor de verdere financiële besluitvorming en de voorbereiding op de komende jaren.
Namens het college van burgemeester en wethouders,
A.E. van Hulst
Wethouder Financiën

1. Uitkomsten najaarsnota 2026

Vertrekpunt meerjarenperspectief

Omschrijving (toelichting)
Startpunt voor de najaarsnota 2026 is het financieel meerjarenperspectief volgend uit de begroting 2027, aangevuld met de mutaties uit de 1e begrotingswijziging 2027 (dit is inclusief de financiële gevolgen van de septembercirculaire 2026). Na de 6e begrotingswijziging 2026 was er voor 2026 (exclusief meicirculaire) een begrotingstekort voorzien van € 3.218.000,-. In meerjarig perspectief bezien sluit de meerjarenraming met een tekort van € 1.469.000,- in 2030, waarvan een structureel tekort van € 1.555.000,- en een incidenteel overschot van € 86.000,-.

Geact.meerjarenperspectief (bedragen x 1.000,-)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
structureel:					
begrotingsresultaat na 6e wijziging 2026	n -2.559				
saldo ontwerp-begroting 2027-2030		v 36	n -854	n -1.040	n -1.799
mutaties 1e begrotingswijziging 2027 incl.septembercirc.		v 28	n -36	v 122	v 244
structureel meerjarenperspectief	**n -2.559**	**v 64**	**n -890**	**n -918**	**n -1.555**
incidenteel:					
begrotingsresultaat na 6e wijziging 2026	n -659				
saldo ontwerp-begroting 2027-2030		n -592	n -348	v 37	v 86
mutaties 1e begrotingswijziging 2027 incl.septembercirc.					
incidenteel meerjarenperspectief	**n -659**	**n -592**	**n -348**	**v 37**	**v 86**
totaal begrotingsresultaat	n -3.218	n -528	n -1.238	n -881	n -1.469

- = nadeel en + = voordeel

Mutaties meerjarenprogramma

Omschrijving (toelichting)
In het meerjarenprogramma worden een aantal aanvullende kredieten voorgesteld. Ook worden wijzigingen voorgesteld in A/B-rubricering, wijzigingen van planjaar of wijzigingen van eerdere ramingen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de betreffende hoofdtaakvelden.

(bedragen x 1.000,-)	2026	2027	2028	2029	2030
structurele mutaties meerjarenprogramma	n -51	n -95	n -116	n -275	n -126
incidentele mutaties meerjarenprogramma					
totaal mutaties meerjarenprogramma	n -51	n -95	n -116	n -275	n -126

(- = nadeel en + = voordeel)

Mutaties bestaand beleid

Omschrijving (toelichting)

Ook hebben we (delen van) budgetten, waarvan nu al duidelijk zal zijn dat ze in 2026 niet of niet volledig tot uitgaven zullen leiden, vrij laten vallen. De mee- en tegenvallers (inclusief mei- en septembercirculaire voor 2026) hebben dan pro saldo het volgende effect op het meerjarenperspectief:

(bedragen x 1.000,-)	2026	2027	2028	2029	2030
mutaties najaarsnota structureel (incl.reserves)	v 575	n -186	v 112	v 399	v 418
mutaties najaarsnota incidenteel (incl. reserves)	n -96	n -595		n -15	
totaal mutaties najaarsnota	**v 479**	**n -781**	**v 112**	**v 384**	**v 418**

(- = nadeel en + = voordeel)

Geactualiseerd meerjarenperspectief

Omschrijving (toelichting)

Gezien het tijdstip van de najaarsnota kan globaal een indicatie gegeven worden van de verwachte uitkomst bij de jaarstukken 2026 en die bedraagt € 2.790.000,- nadelig. Voor de goede orde tekenen we hierbij aan dat de verwachte uitkomst voor 2026 tot stand is gekomen op basis van inschattingen en uitgangspunten naar de inzichten per eind september 2026, hetgeen betekent dat het werkelijke jaarresultaat nog afwijkingen zal vertonen. Bij de jaarrekening 2026 zal verdere analyse plaatsvinden. Uiteraard zullen zich tot het opmaken van de jaarstukken 2026 nog ontwikkelingen voordoen, die een negatief of positief effect kunnen hebben op het hier gepresenteerde resultaat. Dit leidt bij het opmaken van de jaarstukken uiteraard nog tot aanvullende afwijkingen. In meerjarig perspectief bezien, sluit de meerjarenraming met een structureel nadeel van € 1.262.000,-.
De mutaties leiden tot het volgende meerjarenperspectief:

Geact.meerjarenperspectief (bedragen x 1.000,-)		2026		2027		2028		2029		2030
structureel:										
begrotingsresultaat na 6e wijziging 2026		n	-2.559							
saldo ontwerp-begroting 2027-2030 + 1e wijziging 2027				v	64	n	-890	n	-919	n -1.554
mutaties meerjarenprogramma		n	-51	n	-95	n	-116	n	-275	n -126
autonome mutaties najaarsnota		v	575	n	-186	v	112	v	399	v 418
structureel meerjarenperspectief na najaarsnota	**a**	**n**	**-2.035**	**n**	**-217**	**n**	**-894**	**n**	**-795**	**n -1.262**
incidenteel:										
begrotingsresultaat na 6e wijziging 2026		n	-659							
saldo ontwerp-begroting 2027-2030 + 1e wijziging 2027				n	-592	n	-348	v	37	v 86
mutaties meerjarenprogramma										
autonome mutaties najaarsnota		n	-96	n	-595			n	-15	
incidenteel meerjarenperspectief na najaarsnota	**b**	**n**	**-755**	**n**	**-1.187**	**n**	**-348**	**v**	**22**	**v 86**
totaal begrotingsresultaat	**a+b**	**n**	**-2.790**	**n**	**-1.404**	**n**	**-1.242**	**n**	**-773**	**n -1.176**
reeds geraamde mutaties algemene reserve		v	3.218	v	528	v	1.238	v	882	v 1.468
aanvullende mutaties tlv / tgv algemene reserve		n	-428	v	876	v	4	n	-109	n -292

- = nadeel en + = voordeel

Opbouw van de najaarsnota

Omschrijving (toelichting)

Als een programma qua uitvoering op schema ligt en er geen nieuwe ontwikkelingen zijn, dan behoeft dit in de najaarsnota geen nadere toelichting. Het uitgangspunt is 'geen bericht is goed bericht'. Zo nodig vragen wij u toestemming voor (nieuwe) investeringskredieten. Per programma geven wij u een overzicht van de budgettaire ontwikkelingen zoals die zich gedurende de eerste negen maanden van dit jaar hebben voorgedaan. Dat betekent dat per programma de budgettaire wijzigingen die wij u voorstellen opgenomen worden.
In de financiële overzichten zijn -/- bedragen nadelen (hogere kosten en/of lagere inkomsten) en +/+ bedragen voordelen (lagere kosten en/of hogere inkomsten). Daarnaast zijn de bedragen afgerond op eenheden van € 1.000 hetgeen op een aantal onderdelen mogelijk geringe afrondingsverschillen met zich mee kan brengen.

2. Programma's

2.0 Bestuur en ondersteuning

Algemeen

Omschrijving (toelichting)

Dit beleidsveld gaat over het bestuur, de ondersteuning daarvan en de relatie tussen de burger en het bestuur. Betrokkenheid en goede dienstverlening zijn vanuit de gemeente uitgangspunten voor deze relatie. Het beleidsveld bevat de overkoepelende taakvelden van raad en college op het terrein van het openbaar bestuur en de ondersteuning daarvan door de gemeentelijke organisatie.

Meerjarenprogramma

Excel-tabel

A/B	omschrijving	investeringen					budgettaire lasten / baten				
	(bedragen x € 1.000,-)	2026	2027	2028	2029	2030	2026	2027	2028	2029	2030
A	Toevoeging algememe reserve: opbrengst locatie Den Herd						891				
A	Toevoeging algememe reserve: opbrengst locatie Petrusschool						370				
B	Toevoeging algemene reserve: opbrengst Medisch Centrum Hapert						151	-151			
A	Onttrekking algemene reserve: locatie Den Herd						-941				
A	Onttrekking algemene reserve: locatie Petrusschool						-670				
A	Reserve kapitaallasten investeringen: locatie Den Herd						941				
A	Reserve kapitaallasten investeringen: locatie Petrusschool						670				
A	Reserve kapitaallasten investeringen						-38	-72	-72	-72	-72
A	Reserve kapitaallasten investeringen: dekking de Piramide									-78	
A	Reserve kapitaallasten investeringen: dekking tunnel Europalaan									-82	-11
	totaal lasten reserves						**1.374**	**-224**	**-72**	**-232**	**-83**

(- = nadeel en +
= voordeel)

Algemene reserve (toevoegingen)

Locatie Den Herd en Petrusschool

Op basis van de voorgestelde grondexploitaties van 'Den Herd Bladel' (R26.068) en 'Sint Petrusschool' (R26.069) worden de eerder genoemden bruto opbrengsten niet afzonderlijk toegevoegd aan de algemene reserve, maar betrokken in de grondexploitaties. De opbrengsten worden daarmee ondergebracht in een berekening van kosten en opbrengsten ten behoeve van de te ontwikkelen locatie. De saldi van de grondexploitaties komen via 'winstneming' ten gunste van het exploitatiesaldo.

Locatie Medisch Centrum Hapert

Omdat de huidige locatie nog in gebruik is, kan deze nog niet verkocht worden in 2026. De verwachting is dat dat medio 2027 wel het geval zal zijn. De toevoeging van de opbrengst aan de algemene reserve wordt daarom ook doorgeschoven naar 2027 (zie programma VHROSV voor de geraamde opbrengst).

Algemene reserve (onttrekkingen) en reserve kapitaallasten Den Herd / Petrusschool

Bij het beschikbaar stellen van het krediet voor BRUIS werd ook besloten om de opbrengsten van de latende locaties Den Herd en Sint Petrusschool toe te voegen aan de dekkingsreserve kapitaallasten. Hiermee worden dan delen van de geraamde kapitaallasten van ‘BRUIS’ budgettair opgevangen. Dit is onderdeel van het dekkingsverhaal van de investering in BRUIS. Ondanks het niet afzonderlijk toevoegen van de opbrengsten aan de algemene reserve, kan de dekking via de reserve kapitaallasten investeringen in stand blijven. Daarmee draagt de positieve grondexploitatie gedeeltelijk bij aan het opvangen van de kapitaallasten als gevolg van de investering in BRUIS. Via de voorliggende najaarsnota wordt voorgesteld om de genoemde bedragen via de algemene reserve toe te voegen aan de dekkingsreserve kapitaallasten. De geraamde bedragen worden hier verplaatst vanuit het Meerjarenprogramma naar het financieel overzicht van de reserves op pagina 8, waar ze daadwerkelijk op de reserves worden begroot om vervolgens te realiseren.

Reserve kapitaallasten investeringen

De reserve kapitaallasten investeringen is geactualiseerd voor 2026 en verder. Dit leidt in

2026 tot een nadeel van € 38.000 en meerjarig (vanaf 2027) tot een nadeel van € 72.000. Daarnaast wordt de dekking van de investeringen voor de Piramide en de tunnel Europalaan voor het jaar 2029 aangepast op basis van de 'nota van waarderen, activeren en afschrijven 2026' (begroten in het jaar van investeren geen halfjaarlijkse kapitaallasten). Tevens werd bij de begroting 2027 besloten om deze investeringen niet meer te dekken vanuit dekkingsreserve kapitaallasten investeringen waardoor de dekking volledig uit de begroting vervalt.

Bijstelling budgetten

omschrijving	budgettaire lasten / baten									
(bedragen x € 1.000,-)	2026		2027		2028		2029		2030	
Transitie APPA-pensioen	n	-13	n	-13						
Wachtgelden (voormalige) wethouders	n	-521								
Burgemeester en wethouders	n	-33								
Plaatsvervangend griffier	n	-21	n	-27						
Raad en raadscommissies	n	-9								
Rekenkamer	v	32	v	32	v	32	v	32	v	32
Rekenkamer	n	-32	n	-32	n	-32	n	-32	n	-32
Grondverkopen algemeen	n	-75								
Pilot Snippergroen grondverkopen	n	-60								
Pilot Snippergroen kosten	v	60								
Diverse mutaties	n	-22	n	-24	n	-23	n	-21	n	-21
Mutaties bestuur en ondersteuning	**n**	**-694**	**n**	**-64**	**n**	**-23**	**n**	**-21**	**n**	**-21**

(- = nadeel en + = voordeel)

Transitie APPA-pensioen
Voor de voorbereiding van de transitie van het APPA-pensioen van de wethouders naar het ABP is aanvullend budget noodzakelijk. De werkzaamheden bestaan onder andere uit het vaststellen van pensioenaanspraken, het berekenen van de overdrachtswaarde en het voorbereiden en uitvoeren van de overdracht van de pensioenadministratie aan ABP. Voor 2026 wordt een bedrag van € 13.000 geraamd. Voor de verdere uitvoering van de overgang is in 2027 nog € 13.000 benodigd.

Wachtgelden (voormalige) wethouders
Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026 en de daaropvolgende wijzigingen binnen het college van burgemeester en wethouders is een aanvullende dotatie aan de voorziening wachtgelden wethouders noodzakelijk. De verwachte verplichtingen worden in één keer aan de voorziening toegevoegd. Dit leidt tot een eenmalige dotatie van € 521.000 aan deze voorziening. De onderliggende verplichtingen worden verspreid over meerdere jaren voldaan.

Burgemeester en wethouders
De lasten binnen het budget Burgemeester en wethouders vallen € 33.000 hoger uit dan geraamd. Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen zijn wethouders afgetreden en nieuwe wethouders benoemd. De kosten van de begeleiding van de sollicitatie- en re-integratieplicht voor voormalig wethouders bedragen € 19.000 en de externe begeleiding van heidagen van het nieuwe college B&W en het managementteam € 14.000. Hierdoor ontstaat een incidentele overschrijding van € 33.000.

Plaatsvervangend griffier
Voor de continuïteit van de werkzaamheden en ondersteuning aan de gemeenteraad is gedurende de tijdelijke afwezigheid van de huidig griffier een tijdelijk plaatsvervangende griffier aangewezen. De lasten bedragen € 21.000 voor 2026 en € 27.000 voor 2027. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar raadsvoorstel R26.053.

Raad en raadscommissies

Vanuit de meicirculaire zijn eenmalig middelen beschikbaar gesteld voor de subsidiering van decentrale politieke partijen. Met verstrekking van deze middelen aan gemeenten middels een decentralisatie-uitkering, worden gemeenten in de gelegenheid gesteld om politieke partijen die een zetel hebben in de gemeenteraad te ondersteunen. De gemeente Bladel ontving hiervoor een bedrag van € 9.000. Dit bedrag wordt afgezonderd voor de uitgaven. De betreffende inkomst is verantwoord onder het programma algemene dekkingsmiddelen (meicirculaire 2026).

Rekenkamer

Tot juni 2026 was de gemeente Bladel penvoerder van de gezamenlijke rekenkamercommissie De Kempen. Met ingang van 1 juni zijn de werkzaamheden van de rekenkamer ondergebracht bij de gemeente Oirschot. De begroting voor het jaar 2026 wordt bijgesteld op basis van de realisatie. Meerjarig vindt er een omzetting plaats van enkele budgetten die samenhangen met de penvoerende taak naar een bijdrage die de gemeente Bladel verschuldigd is aan de nieuwe penvoerende gemeente.

Grondverkopen algemeen

In de begroting is een jaarlijks budget van € 100.000 opgenomen voor algemene grondverkopen. Omdat de opbrengst dit jaar naar verwachting lager zal zijn, wordt dit budget met € 75.000 naar beneden bijgesteld.

Pilot Snippergroen

In 2026 staat zowel aan de uitgavenkant (projectkosten) als bij de inkomsten (grondverkopen) een raming opgenomen voor het Pilotproject Snippergroen. Omdat zowel de kosten als de opbrengsten dit jaar niet meer worden gerealiseerd, worden beide budgetten bijgesteld.

Bijstelling reserves

omschrijving		budgettaire lasten / baten									
(bedragen x € 1.000,-)		2026		2027		2028		2029		2030	
Onttrekking algemene reserve: locatie Den Herd	v	941						-941			
Onttrekking algemene reserve: locatie Petrusschool	v	670						-670			
Reserve kapitaallasten investeringen: locatie Den Herd	n	-941									
Reserve kapitaallasten investeringen: locatie Petrusschool	n	-670									
Reserve kapitaallasten investeringen: rentebijschrijving	v	124	v	120	v	113	v	112	v	112	
Reserve kapitaallasten investeringen: rentebijschrijving	n	-124	n	-120	n	-113	n	-112	n	-112	
Reserve kapitaallasten investeringen: actualisatie	n	-52	n	-32	n	-11	v	15	v	15	
Reserve duurzaamheid (budgetoverheveling)	n	-100	v	100							
Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied (budgetoverheveling)	n	-155	v	155							
Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied	n	-848									
Mutaties reserves	n	-1.155	v	223	n	-11	v	15	v	15	

(- = nadeel en + = voordeel)

Algemene reserve (onttrekkingen) en reserve kapitaallasten Den Herd / Petrusschool

Bij het beschikbaar stellen van het krediet voor BRUIS werd ook besloten om de opbrengsten van de latende locaties Den Herd en Sint Petrusschool toe te voegen aan de dekkingsreserve kapitaallasten. Hiermee worden dan delen van de geraamde kapitaallasten van 'BRUIS' budgettair opgevangen. Dit is onderdeel van het dekkingsverhaal van de investering in BRUIS. Ondanks het niet afzonderlijk toevoegen van de opbrengsten aan de algemene reserve, kan de dekking via de reserve kapitaallasten investeringen in stand blijven. Daarmee draagt de positieve grondexploitatie gedeeltelijk bij aan het opvangen van de kapitaallasten als gevolg van de investering in BRUIS. Via de voorliggende najaarsnota wordt voorgesteld om de genoemde bedragen via de algemene reserve toe te voegen aan de dekkingsreserve kapitaallasten. De bedragen waren al eerder geraamd in het Meerjarenprogramma. In de bovenstaande tabel ziet u de daadwerkelijk raming op de reserves om vervolgens te realiseren. De ramingen verdwijnen daarmee van het Meerjarenprogramma.

Reserve kapitaallasten investeringen: rentebijschrijving en actualisatie

Op basis van de in februari 2026 vastgestelde 'nota reserves en voorzieningen' wordt voor de dekkingsreserve kapitaallasten investeringen geen uitzondering meer gemaakt om rente bij te schrijven. Dit wordt in de voorliggende najaarsnota administratief aangepast en heeft een budgettair neutraal effect. Daarnaast is de dekkingsreserve kapitaallasten investeringen financieel geactualiseerd.

Reserve duurzaamheid (budgetoverheveling)

De geraamde onttrekking aan de reserve duurzaamheid wordt in 2026 met € 100.000 verlaagd. De voor 2026 beschikbare middelen voor de uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen worden dit jaar niet ingezet. De uitvoering van deze maatregelen vindt naar verwachting plaats in 2027. Daarom wordt de onttrekking aan de reserve in 2026 afgeraamd en in 2027 opnieuw geraamd.

Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied (budgetoverheveling)

De geraamde onttrekking aan de reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied wordt in 2026 met € 1.033.000 verlaagd. Hiervan heeft € 155.000 betrekking op activiteiten die worden doorgeschoven naar 2027. De hiervoor benodigde onttrekking aan de reserve wordt in 2027 opnieuw geraamd. Daarnaast wordt een geraamde onttrekking van € 848.000 in 2026 afgeraamd. Dit wordt verder toegelicht in het programma VHROSV.

Samenvatting financiële consequenties

Bedragen x € 1.000,-	raming 2026		raming 2027		raming 2028		raming 2029		raming 2030	
Lasten										
bestaand beleid	n	-616	n	-60	n	-19	n	-17	n	-17
meerjarenprogramma 2026-2030	v	3.024		-151						
Totaal Lasten	v	2.408	n	-211	n	-19	n	-17	n	-17
Baten										
bestaand beleid	n	-78	n	-4	n	-4	n	-4	n	-4
meerjarenprogramma 2026-2030	n	-1.649	n	-72	n	-72	n	-232	n	-83
Totaal baten	n	-1.727	n	-76	n	-76	n	-236	n	-87
Exploitatieresultaat	v	681	n	-287	n	-95	n	-253	n	-104
Mutaties reserves	n	-1.161	v	217		-17		10		10
Saldo mutaties meerjarenbegroting	n	-480	n	-70	n	-112	n	-243	n	-94

(- = nadeel en + = voordeel)

2.1 Veiligheid

Algemeen

Omschrijving (toelichting)
Het programma veiligheid richt zich op het verbeteren van de veiligheid in gemeente Bladel en het vergroten van het gevoel van veiligheid van de inwoners en bezoekers van de gemeente. De gemeentelijke organisatie heeft daarbij een regiefunctie en zet zelf ook instrumenten in om dit te bereiken. Voorbeelden hiervan zijn preventie, vergunningverlening, handhaving en ketenaanpak voor overlast.

Meerjarenprogramma

Omschrijving (toelichting)
Niet van toepassing

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	budgettaire lasten / baten									
	2026		2027		2028		2029		2030	
Diverse mutaties	n	-5	n	-12		-12		-12		-12
Mutaties veiligheid	n	-5	n	-12	n	-12	n	-12	n	-12

(- = nadeel en + = voordeel)

Samenvatting financiële consequenties

Bedragen x € 1.000,-	raming 2026		raming 2027		raming 2028		raming 2029		raming 2030	
Lasten										
bestaand beleid	n	-5	n	-12	n	-12	n	-12	n	-12
meerjarenprogramma 2026-2030										
Totaal Lasten	n	-5	n	-12	n	-12	n	-12	n	-12
Baten										
bestaand beleid										
meerjarenprogramma 2026-2030										
Totaal baten										
Geraamd saldo van baten en lasten	n	-5	n	-12	n	-12	n	-12	n	-12

(- = nadeel en + = voordeel)

2.2 Verkeer en vervoer

Algemeen

Omschrijving (toelichting)
De openbare ruimte is ingericht volgens de kernbegrippen veilig, functioneel en schoon, waardoor een prettige woonomgeving in stand wordt gehouden. Daardoor maken we het verantwoord en veilig verplaatsen van mensen en goederen mogelijk.

Meerjarenprogramma

Niet van toepassing

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)		budgettaire lasten / baten 2026	2027	2028	2029	2030
Dwangsom Cartierheide	n	-50				
Mensgerichte verkeersveiligheid 2025-2026	v	15				
Mensgerichte verkeersveiligheid 2025-2026 - subsidie	n	-15				
Mensgerichte verkeersveiligheid 2026-2027	n	-40				
Mensgerichte verkeersveiligheid 2026-2027 - subsidie	v	40				
Onderhoud wegen	n	-242				
Degeneratie	v	390				
Degeneratie storting voorziening wegen	n	-390				
Kabels en leidingen	n	-68				
Kabels en leidingen	v	68				
Mutaties verkeer en vervoer	n	-292				

(- = nadeel en + = voordeel)

Dwangsom Cartierheide

In 2026 is een last onder dwangsom opgelegd vanwege het niet tijdig treffen van maatregelen ter bescherming van de gladde slang in de Cartierheide. De eerste dwangsom van € 15.000 is inmiddels verschuldigd en als last verwerkt. Afhankelijk van de verdere ontwikkelingen kan de totale financiële impact oplopen tot circa € 50.000, hetgeen leidt tot een incidentele budgetoverschrijding.

Mensgerichte verkeersveiligheid

Mensgerichte campagnes dragen bij aan onze doelstellingen op het gebied van educatie, duurzaamheid, vitaliteit en verkeersveiligheid. De inzet op mensgerichte campagnes richt zich op de gedragscomponent van mobiliteit. We zien dan ook meerwaarde in verkeerseducatie, communicatie en voorlichting. Gedrag speelt immers een steeds groter wordende rol in provinciaal, regionaal maar ook lokaal beleid. Naast het reduceren van overlast, willen we door voorlichting en educatie de inzet op mensgerichte maatregelen verhogen om preventief te werk te gaan. Mensgerichte maatregelen worden grotendeels uitgevoerd in de vorm van campagnes.

Voor het project 'Mensgerichte verkeersveiligheid Bladel' heeft de gemeente in 2025 een provinciale bijdrage ontvangen van € 46.000 voor de uitvoeringsperiode 2025-2026. Uitgevoerde activiteiten zijn bijvoorbeeld: 'Zet je licht aan- campagne' rondom basisscholen, middelbare school en diverse sportlocaties binnen gemeente Bladel, Valopschop- campagne: uitdelen van fietsverlichting bij diverse schoolfietsroutes rondom middelbare school, (i.s.m. gemeente Reusel-De Mierden en gemeente Eersel), diverse cursussen voor senioren i.s.m. Veilig Verkeer Nederland. (VVN Senioren Opfriscursus Auto -incl. praktijkritten / VVN Senioren Stevig op de Pedalen). Niet alle geplande subsidiabele activiteiten zijn in deze periode uitgevoerd, waardoor niet alle toegekende middelen benodigd zijn. Het teveel ontvangen subsidiebedrag dient daarom te worden terugbetaald aan de provincie, zijnde een bedrag van € 15.000. Om dit administratief te verwerken, worden zowel de geraamde baten vanuit de provinciale bijdrage (€ 15.000) als de daarmee samenhangende lasten (€ 15.000) afgeraamd. Dit heeft per saldo een budgetneutraal effect.

Voor de uitvoeringsperiode 2026-2027 is door de provincie Noord-Brabant opnieuw een bijdrage toegekend voor het project 'Mensgerichte verkeersveiligheid Bladel'. De provinciale bijdrage bedraagt € 40.000 en dekt 80% van de totale projectkosten. De totale projectkosten zijn geraamd op € 50.000. De resterende 20% eigen cofinanciering, zijnde € 10.000, wordt gedekt binnen de bestaande exploitatiebudgetten. Voor de jaren 2026 en 2027 wordt de provinciale bijdrage van € 40.000 en de bijbehorende uitvoeringslasten van € 40.000 in de begroting opgenomen, waardoor het totale budget saldo-neutraal wordt opgenomen in de begroting. Eventuele middelen die eind 2026 nog niet zijn ingezet, worden via budgetoverheveling beschikbaar gesteld voor uitvoering in 2027.

Onderhoud wegen
Binnen het programma wegenbeheer wordt gewerkt op basis van het vastgestelde wegenbeheerplan en de daarbij behorende meerjarige onderhoudsplanning. De egalisatievoorziening wegen is berekend op basis van de in dit beheerplan opgenomen onderhoudsmaatregelen en de daarvoor geraamde kosten.
In de praktijk blijkt dat de technische levensduur van wegen niet altijd overeenkomt met de eerder geprognotiseerde onderhoudsmomenten. Factoren zoals intensiever gebruik, bouwwerkzaamheden, omleidingsroutes, weersinvloeden en de kwaliteit van toegepaste asfaltmengsels kunnen ertoe leiden dat de conditie van een weg sneller of juist minder snel achteruitgaat dan vooraf is ingeschat.
Een aantal in 2026 uitgevoerde onderhoudsmaatregelen had betrekking op wegen die bij het opstellen van het beheerplan nog niet als onderhoudsopgave waren voorzien en daarom niet zijn betrokken in de berekening van de benodigde voorziening. Hoewel deze werkzaamheden noodzakelijk waren om de veiligheid en kwaliteit van het areaal te waarborgen en achterstallig onderhoud te voorkomen, maken zij geen onderdeel uit van de onderhoudsopgave die ten grondslag ligt aan de omvang en voeding van de voorziening wegen. Om die reden kunnen deze kosten van € 242.000 niet aan de voorziening worden onttrokken en worden zij rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.
De overige onderhoudswerkzaamheden die wel onderdeel uitmaken van het vastgestelde beheerplan worden gedekt uit de voorziening onderhoud wegen.
Degeneratievergoeding
De opbrengsten degeneratievergoeding vallen naar verwachting € 390.000 hoger uit dan geraamd. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een aantal grote projecten die dit jaar uitgevoerd zijn of nog uitgevoerd worden . Op basis van de realisatie tot en met september 2026 en de verwachte degeneratievergoeding voor het resterende deel van het jaar wordt een hogere opbrengst van € 390.000 verwacht.
Conform het uitgangspunt dat degeneratievergoedingen worden ingezet ter dekking van de toekomstige extra onderhoudslasten aan de wegen als gevolg van werkzaamheden door derden, wordt deze hogere opbrengst volledig toegevoegd aan de voorziening wegen. Hiermee blijven de ontvangen vergoedingen beschikbaar voor toekomstig herstel en onderhoud van de openbare verhardingen.
Kabels en leidingen
De opbrengsten uit leges voor kabels en leidingen vallen naar verwachting € 68.000 hoger uit dan geraamd. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een groter aantal meldingen en vergunningaanvragen dan vooraf was voorzien, waaronder werkzaamheden in het kader van glasvezelaansluitingen en het vanaf 15 oktober 2026 heffen van leges op klein geprogrammeerd werk. Op basis van de realisatie tot en met september 2026 en de verwachte aanvragen voor het resterende deel van het jaar wordt een hogere opbrengst van afgerond € 68.000 verwacht.
Tegenover deze extra opbrengsten staan hogere uitvoeringskosten van € 68.000. Deze kosten hebben voornamelijk betrekking op de inhuur van externe capaciteit voor het projectmatig toezichtouden op werkzaamheden van kabels en leidingen tot en met 31 december 2026.

Samenvatting financiële consequenties

Bedragen x € 1.000,-	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
Lasten					
bestaand beleid	n -775				
meerjarenprogramma 2026-2030					
Totaal Lasten	n -775				
Baten					
bestaand beleid	v 483				
meerjarenprogramma 2026-2030					
Totaal baten	v 483				
Geraamd saldo van baten en lasten	n -292				

(- = nadeel en + = voordeel)

2.3 Economie

Algemeen

Omschrijving (toelichting)

Voldoende werkgelegenheid, een toekomstbestendig voorzieningenniveau, een goed vestigingsklimaat en zo min mogelijk leegstand. Onderwijs, ondernemers, organisaties en andere overheden in de regio worden betrokken bij veranderingen vanwege hun kennis en ervaring met hun omgeving.
Gemeente Bladel en De Kempen zijn een belangrijk onderdeel van Eindhoven Regio en we hebben ons in hoog tempo samen met het stedelijk gebied ontwikkeld als economische topregio. De groei van de Brainportregio heeft ons gemaakt tot de tweede economie van Nederland. Nieuwe technologieën, verdere digitalisering, maatschappelijk en duurzaam ondernemen, het creëren van een inclusieve arbeidsmarkt en de bereikbaarheid van (economische) toplocaties, zijn allemaal uitdagingen die we enkel het hoofd kunnen bieden door intensief en structureel samen te werken met onderwijs, ondernemers, organisaties en overheden binnen onze regio. Ondernemers ervaren een slagvaardige overheid en snelle uitvoering van beleid om zo een economische sterke gemeente te zijn én blijven.

Meerjarenprogramma

Omschrijving (toelichting)

Niet van toepassing

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	budgettaire lasten / baten				
	2026	2027	2028	2029	2030
Uitvoeringsplan Lokale Economische Visie	n -10				
BIZ Bladel verlenging		n -10			
Mutaties economie	n -10	n -10			

(- = nadeel en + = voordeel)

Uitvoeringsplan Lokale Economische Visie

In 2026 is de Lokale Economische Visie Bladel 2026-2030 vastgesteld. Ter uitvoering van de speerpunten in deze visie wordt een uitvoeringsplan opgesteld. De totstandkoming van een doelgericht uitvoeringsplan vraagt om expertise en capaciteit. Voor de benodigde externe ondersteuning is in 2026 een aanvullend budget van € 10.000 noodzakelijk. De resterende kosten van € 40.000 zijn opgenomen in de begroting 2027.

BIZ Bladel verlenging
In het coalitieakkoord 2026-2030 is opgenomen dat wordt ingezet op verlenging van de Bedrijveninvesteringzone (BIZ) in Bladel. Om het verlengingstraject zorgvuldig voor te bereiden, is een aanvullend budget van € 10.000 benodigd. Deze middelen worden ingezet voor externe expertise bij de voorbereiding en begeleiding van het verlengingstraject en ondersteuning bij het creëren van voldoende draagvlak onder de bijdrageplichtigen. Door het budget nu op te nemen in de najaarsnota kan in 2027 tijdig worden gestart met de procedure voor verlenging van de BIZ-periode vanaf 2028.

Samenvatting financiële consequenties

Bedragen x € 1.000,-	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
Lasten bestaand beleid meerjarenprogramma 2026-2030	n -10	n -10			
Totaal Lasten	n -10	n -10			
Baten bestaand beleid meerjarenprogramma 2026-2030					
Totaal baten					
Geraamd saldo van baten en lasten	n -10	n -10			

(- = nadeel en + = voordeel)

2.4 Onderwijs

Algemeen

Omschrijving (toelichting)
Goed onderwijs draagt bij aan de inclusie (het meedoen en erbij horen van mensen met een beperking) en participatie van onze jongeren in de samenleving. Hierbij streven we naar het bevorderen van integratie en het voorkomen van segregatie. Onderwijs draagt er mede aan bij dat jongeren kennis vergaren en weerbaar zijn. Onderwijs helpt op de weg naar zelfstandigheid. Wij streven daarom naar een gevarieerd aanbod van onderwijs op verschillende niveaus.

Meerjarenprogramma

Omschrijving (toelichting)
Niet van toepassing

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	budgettaire lasten / baten 2026	2027	2028	2029	2030
Doordecentralisatie Pius X-College	v 36	v 7	v 3	v 9	v 20
Onderhoudscompensatie huur en koelinstallatie				n -12	n -12
Mutaties onderwijs	v 36	v 7	v 3	n -3	v 8

(- = nadeel en + = voordeel)

Doordecentralisatie Pius X-College

Op grond van de geldende overeenkomst met het bestuur van het Pius X-college dienen de gedecentraliseerde rijksmiddelen voor onderwijshuisvesting doorbetaald te worden aan die school. Op basis van de mei- en septembercirculaire wordt de doorbetaling aan Pius X-college geactualiseerd. Dit leidt in 2026 tot een voordeel van € 36.000 binnen dit programma.

Onderhoudscompensatie huur en koelinstallaties

Dit betreffen inkomsten uit onderhoudscompensatie huur St. Jansschool en een bijdrage voor de koelinstallatie op de St Jansschool. Dit loopt tot en met 2028 vandaar dat deze inkomsten vervallen vanaf 2029.

Samenvatting financiële consequenties

Bedragen x € 1.000,-	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029	raming 2030
Lasten					
bestaand beleid	v 36	v 7	v 3	v 9	v 20
meerjarenprogramma 2026-2030					
Totaal Lasten	v 36	v 7	v 3	v 9	v 20
Baten					
bestaand beleid				n -12	n -12
meerjarenprogramma 2026-2030					
Totaal baten				n -12	n -12
Geraamd saldo van baten en lasten	v 36	v 7	v 3	n -3	v 8

(- = nadeel en + = voordeel)

2.5 Sport, cultuur en recreatie

Algemeen

Omschrijving (toelichting)

Binnen het programma sport, cultuur en recreatie worden activiteiten ontplooid die bijdragen aan het gewenste imago en aan de promotie van onze gemeente en activiteiten gericht op een recreatieve, gezonde en educatieve tijdbesteding van inwoners en bezoekers van onze gemeente. Hierbij gaan we uit van de eigen kracht van inwoners, en participatie en betrokkenheid hierbij van maatschappelijke organisaties en netwerken. De gemeente heeft hierbij de regierol.

Meerjarenprogramma

Excel-tabel

A/B	omschrijving	investeringen					budgettaire lasten / baten				
	(bedragen x € 1.000,-)	2026	2027	2028	2029	2030	2026	2027	2028	2029	2030
A	Aanvullend krediet kunstgrasveld VV Hoogeloon		-240						-30	-29	-29
A	Bijdrage SPUK Sport		43						5	5	5
A	Intrekken krediet renovatie dak korfbalvereniging	14						1	1	1	1
A	Intrekken krediet vervanging installaties korfbalvereniging	53						4	4	4	4
A	Kunstgrasveld Hoogeloon dekking kosten 2026	-40	40					-5			
A	Kunstgrasveld Hoogeloon dekking kosten 2026: spuk sport	7	-7								
	totaal lasten sport, cultuur en recreatie	**34**	**-164**						**-20**	**-19**	**-19**

(- = nadeel en + =

A/B	omschrijving	investeringen	budgettaire lasten / baten

voordeel)

Kunstgrasvelden VV Hoogeloon

In het coalitieakkoord 2022-2026 was het creëren van toekomstbestendige sportparken één van de prioritaire beleidsvoornemens. Voor de realisatie van een kunstgrasvoetbalveld op het sportpark van V.V. Hoogeloon is hiervoor in 2026 een krediet beschikbaar gesteld van € 726.000 incl. btw. Via een meervoudige onderhandse aanbesteding werden vier partijen uitgenodigd ons een aanbieding te doen. Het bedrag van de laagste aanbieder bleek echter aanzienlijk hoger dan het beschikbaar gestelde krediet. Samen met de aannemer is vervolgens bezien, op welke zaken de inschrijving nog bijgesteld zou kunnen worden, zonder in te leveren op de beoogde kwaliteit en functionaliteit. Hieruit is gebleken dat een aanvullend krediet van bruto € 240.000 inclusief btw benodigd is. Dit krediet wordt gedeeltelijk gedekt door het intrekken van twee kredieten oorspronkelijk bedoeld voor het opknappen van de korfbalaccommodatie en een aanvullende bijdrage vanuit de SPUK gelden (btw compensatie). Het aanvullende netto investeringskrediet bedraagt daarmee € 130.000 inclusief BTW, Het kunstgrasveld is onderdeel van het plan om het sportpark multifunctioneler te maken.

De financiële verwerking van het aanvullende krediet voor het kunstgrasveld van VV Hoogeloon is afhankelijk van de besluitvorming op raadsvoorstel R26.064. Voor een nadere toelichting wordt ook verwezen naar dit raadsvoorstel.

<u>Kunstgrasveld Hoogeloon dekking kosten 2026</u>

Met raadsvoorstel R26.059 doorschuiven kredieten is het reeds beschikbare krediet van € 726.000 voor het kunstgrasveld van VV Hoogeloon volledig doorgeschoven naar 2027. Hierbij is per abuis geen rekening gehouden met de reeds gemaakte kosten en de nog te verwachten kosten in 2026 waardoor een te hoog kredietbedrag is doorgeschoven. Een bedrag van € 40.000 wordt gecorrigeerd van 2027 naar 2026.

Bijstelling budgetten

omschrijving	budgettaire lasten / baten									
(bedragen x € 1.000,-)	2026		2027		2028		2029		2030	
Sporthal X-sport vervanging sportmaterieel									v	15
Diverse sportaccomdaties bijstellen budgetten GWE	n	-19	n	-41	n	-41	n	-41	n	-41
Specifieke uitkering SPORT	v	36	v	36	v	36	v	36	v	36
Cultuurtafel (budgetoverheveling)	v	20	n	-20	n	-15				
Cultuurtafel			v	15	v	15	n	-15		
Natuurbescherming	v	24								
Boa's	v	53								
Openbaar groen	n	-36								
Groenbestek Kempenplus	n	-400								
Diverse structurele mutaties	v	3	v	5	v	5	v	5	v	5
Mutaties sport, cultuur en recreatie	n	-319	n	-5			n	-15	v	15

(- = nadeel en + = voordeel)

Sporthal X-sport vervanging sportmaterieel

Uit het meerjarig onderhoudsprogramma voor de vervanging van de sportmaterialen bij Sporthal X-sport is gebleken dat de verwachte kosten voor 2030 lager worden verwacht dan momenteel begroot. De raming voor 2030 wordt hierop bijgesteld.

Diverse sportaccommodaties bijstellen budgetten gas water elektra

Op basis van de gerealiseerde uitgaven en de meest recente inzichten in de ontwikkeling van de energieprijzen blijkt dat de beschikbare energiebudgetten voor diverse sportaccommodaties ontoereikend zijn om de verwachte kosten te dekken. Voorgesteld wordt om de budgetten bij te stellen. De stijging van de energielasten wordt veroorzaakt door hogere tarieven voor elektriciteit en gas.

Specifieke uitkering SPORT

De SPUK Sport wordt naar boven bijgesteld op basis van de in 2025 ontvangen uitkering op de exploitatie.

Cultuurtafel (budgetoverheveling)

De verdere uitwerking en inrichting van de Cultuurtafel is doorgeschoven waardoor het hiervoor beschikbare budget in 2026 nog niet is ingezet. Omdat dit budget nodig blijft voor de verdere uitwerking en uitvoering in 2027 wordt voorgesteld om het budget van € 20.000 naar 2027 over te hevelen. Tevens wordt voorgesteld om de budgetten voor de daaropvolgende jaren € 15.000 voor 2027 en € 15.000 voor 2028 eveneens een jaar door te schuiven.

Natuurbescherming

De opbrengsten uit houtverkoop zijn lastig te ramen, omdat deze sterk afhankelijk zijn van de op het moment van verkoop geldende houtprijzen en het daadwerkelijk te realiseren oogstvolume. Beide factoren kunnen jaarlijks aanzienlijk fluctueren en zijn vooraf beperkt voorspelbaar. In 2026 is een hogere houtopbrengst gerealiseerd dan geraamd. De opbrengst bedraagt € 74.000 tegenover een raming van € 50.000, wat resulteert in een voordeel van € 24.000.

Boa's

Voor toezicht en handhaving in het buitengebied is structureel een budget van € 53.000 beschikbaar voor de inzet van een groene BOA. Dit budget is bedoeld voor het toezicht op en de handhaving van overtredingen in het buitengebied, zoals illegaal motorcrossen, afvaldumpingen, etc.

In 2026 is geen structurele inzet van een groene BOA gerealiseerd. Een deel van de werkzaamheden is tijdelijk opgevangen door de inzet van stagiairs, waardoor het beschikbare budget niet is benut. Omdat de noodzaak voor toezicht en handhaving in het buitengebied onverminderd aanwezig blijft en invulling van deze functie in de toekomst wenselijk is, wordt voorgesteld het niet bestede budget beschikbaar te houden voor toekomstige inzet. Hiermee blijft de mogelijkheid bestaan om structureel invulling te geven aan toezicht en handhaving in het buitengebied.

Openbaar groen

Binnen het groenbudget wordt een nadeel van € 36.000 verwacht. Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door extra kosten als gevolg van stormschade.

Kempenplus groenbestek

De kosten voor het groenbeheer door KempenPlus vallen in 2026 circa € 400.000 hoger uit dan oorspronkelijk geraamd. Deze hogere lasten zijn het gevolg van de nieuwe dienstverleningsovereenkomst die de vier Kempengemeenten gezamenlijk met KempenPlus wordt voorbereid. Bij het opstellen van de begroting en de Perspectiefnota 2026 was de verwachting dat deze overeenkomst per 1 januari 2026 zou worden vastgesteld en dat de financiële consequenties tijdig inzichtelijk zouden zijn.

Door de benodigde afstemming tussen de betrokken gemeenten en KempenPlus vraagt de totstandkoming van de overeenkomst meer tijd dan vooraf voorzien. Hierdoor was gedurende een groot deel van 2026 nog niet inzichtelijk wat de financiële effecten van de nieuwe afspraken zouden zijn. Pas in het derde kwartaal van 2026 is duidelijk geworden dat de nieuwe overeenkomst leidt tot structurele meerkosten van circa € 400.000 voor de gemeente Bladel.

Daarnaast is afgesproken dat de financiële effecten van de nieuwe overeenkomst met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2026 worden verwerkt. Hierdoor komen de hogere kosten volledig ten laste van het begrotingsjaar 2026. Omdat de omvang van deze meerkosten ten tijde van de vaststelling van de Perspectiefnota 2026 nog niet bekend was, zijn hiervoor destijds geen middelen in de begroting opgenomen.
Voorgesteld wordt deze onvoorziene meerkosten van € 400.000 via de Najaarsnota 2026 alsnog in de begroting te verwerken.

Samenvatting financiële consequenties

Bedragen x € 1.000,-	raming 2026		raming 2027		raming 2028		raming 2029		raming 2030	
Lasten										
bestaand beleid	n	-323	n	-41	n	-36	n	-51	n	-21
meerjarenprogramma 2026-2030					n	-20	n	-19	n	-19
Totaal Lasten	n	-323	n	-41	n	-56	n	-70	n	-40
Baten										
bestaand beleid	v	4	v	36	v	36	v	36	v	36
meerjarenprogramma 2026-2030										
Totaal baten	v	4	v	36	v	36	v	36	v	36
Geraamd saldo van baten en lasten	n	-319	n	-5	n	-20	n	-34	n	-4

(- = nadeel en + = voordeel)

2.6 Sociaal domein

Algemeen

Omschrijving (toelichting)
Iedereen, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, fysieke of economische situatie, neemt als volwaardig lid deel aan de samenleving. Aan mensen voor wie zelfredzaamheid en meedoen niet vanzelfsprekend is, wordt ondersteuning geboden.
Als gemeente dragen we hier onder meer aan bij door uitvoering van de Participatiewet, Wmo en Jeugdwet. Daarbij werken we samen met onder andere (vrijwilligers-)organisaties in het sociaal domein, de jongerenwerkers en de ouderenconsulent.

Meerjarenprogramma

Niet van toepassing

Bijstelling budgetten

omschrijving	budgettaire lasten / baten									
(bedragen x € 1.000,-)	2026		2027		2028		2029		2030	
Programmakosten Kempenplus	n	-21								
Programmakosten MD- Jeugd	n	-820								
Bedrijfsvoeringskosten GRSK - MD	n	-41								
Rijksbijdrage tijdelijke tozo regeling	n	-36								
BUIG: Bijzondere bijstand zelfstandingen	v	38	v	38	v	38	v	38	v	38
BUIG: WWB	v	83	v	83	v	83	v	83	v	83
BUIG: IOAW	n	-40	n	-40	n	-40	n	-40	n	-40
Re-integatie dienstverlening jongeren	n	-8								
Vroeg signalering problematische schulden	n	-13								
Armoedebestrijding	v	20								
Spreidingswet	n	-32								
Wet inburgering	n	-19								
Kinderopvang	n	-12								
CUP programma nieuwkomers	n	-52								
MJKB Jeugd	v	22	n	-22						
DUVO middelen toekomstscenario (budgetoverheveling)	v	39	n	-39						
Gemeenschapshuis den Herd	n	-9								
Programmamaker MFA Hapert en Bruis	v	66	v	14	n	-80				
Gemeenschapshuis D'n Aord	n	-10								
Diverse mutaties	n	-15	n	-3	v	4	v	4	v	4
Mutaties sociaal domein	n	-860	v	31	v	5	v	85	v	85

(- = nadeel en + = voordeel)

Programmakosten Kempenplus

Bijzondere bijstand, inclusief de collectieve Ziektekostenverzekering

Er is een daling van de uitgaven voor bijzondere bijstand ten opzichte van de begroting. Net als bij de aanvragen van algemene bijstand is deze daling enigszins beïnvloed door het aantal openstaande aanvragen van bijzondere bijstand. Er is extra personeel ingehuurd om de achterstand in de afhandeling van aanvragen in te lopen. De afname in lasten is echter voornamelijk een gevolg van deze achterstand in de afhandeling van aanvragen. De afname van de lasten is niet veroorzaakt door beleidswijzigingen of aangescherpte criteria.

Het aantal aanvragen voor de collectieve aanvullende ziektekostenverzekering neemt afgelopen jaar af. Bij de laatste beleidswijziging inzake de collectieve ziektekostenverzekering hebben we de gemeentelijke bijdrage voor de aanvullende verzekering iets verlaagd. Ook hierdoor is de afname van lasten sterker zichtbaar dan voorgaande jaren. We blijven het gebruik monitoren.

In het najaar van 2026 zullen er weer volop promotie acties worden uitgezet om de collectieve (aanvullende) zorgverzekeringen onder de aandacht te brengen en aanmeldingen te bevorderen. Zoals: het actief aanschrijven van de doelgroep, spreekuren organiseren en een Webinar voor het maatschappelijk middenveld.

Vanaf 2027 zijn wij voornemens, onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraden, de individuele inkomenstoeslag en de Participatieregeling 18+ ambtshalve toe te kennen. Bij een positief besluit leidt dit naar verwachting tot hogere programmakosten.

Programmakosten Jeugd

In het jaar 2026 wordt incidenteel € 820.000 bijgeraamd voor de gemeente Bladel. Dit wordt met name veroorzaakt door stijgende kosten voor jeugdhulp met verblijf (€ 300.000) en jeugdzorg plus (€ 370.000)

Jeugdhulp met Verblijf

Jeugdhulp met verblijf betreft alle vormen van jeugdhulp waarbij een jeugdige tijdelijk buiten het eigen gezin verblijft omdat de benodigde behandeling, begeleiding of bescherming thuis onvoldoende kan worden geboden. In de gemeente Bladel zien we in 2026 een toename van het aantal jeugdigen en het aantal voorzieningen wat leidt tot een incidentele bijraming van € 300.000 voor 2026. O.a. de kosten voor het nieuwe product kleinschalig verblijf lijken te zorgen voor een toename van kosten. Binnen Samen voor Jeugd is gekozen voor kleinschalig verblijf om jeugdigen beter passende en kwalitatief betere hulp te bieden.
Vanuit opgave 3 (Verblijf) van Samen voor Jeugd wordt het regionale Coördinatiepunt Wonen en Verblijf ontwikkeld, met een beoogde start in het vierde kwartaal van 2026. Daarnaast wordt samen met betrokken stakeholders gewerkt aan een gezamenlijke toekomstvisie op verblijf, die richtinggevend zal zijn voor de toekomstige inkoop van verblijfsvoorzieningen. Door te streven naar een zorgvuldige plaatsing van jeugdigen, wordt de doorstroom beperkt en de verblijfsduur verkort, met als verwachting dat dit leidt tot lagere kosten binnen dit product.
Binnen het CJG+ wordt volgens de regionale lijn van Samen voor Jeugd gewerkt, waarbij Jeugdhulp Verblijf alleen wordt ingezet wanneer lichtere en voorliggende vormen van ondersteuning onvoldoende effect hebben of wanneer de veiligheid van de jeugdige dit vereist.
JeugdzorgPlus (gesloten Jeugdzorg):
JeugdzorgPlus is een zeer specialistische en intensieve vorm van jeugdhulp voor jeugdigen met complexe problematiek, waarbij tijdelijk een machtiging van de kinderrechter nodig is om de jeugdige in een gesloten setting te laten verblijven ter bescherming van zichzelf of de omgeving.
Het gaat hier om een zeer kostbare en moeilijk te sturen vorm van jeugdhulp waar maar enkele jeugdigen gebruik van maken. Voor gemeente Bladel stellen we voor deze zorgvorm een incidentele bijraming van € 370.000 voor het jaar 2026 voor.
De Hervormingsagenda Jeugd zet in op het terugdringen van residentiële jeugdhulp volgens het principe ‘zo thuis mogelijk’, onder meer door de landelijke af- en ombouw van JeugdzorgPlus naar kleinschalige, open en gezinsgerichte vormen van ondersteuning. Deze afbouw is tevens een regionale en gemeentelijke ambitie. Er bestaat een risico dat de afname van het gebruik van JeugdzorgPlus leidt tot een verschuiving naar andere vormen van jeugdhulp, zoals ambulante begeleiding, dagbehandeling, pleegzorg, gezinshuizen, kleinschalige verblijfsvormen en overige specialistische ondersteuning.

Bedrijfsvoeringskosten GRSK - MD

Op basis van de geactualiseerde raming vindt, in de bedrijfsvoeringskosten van de GRSK, een verschuiving plaats tussen de verhouding bijdrage Maatschappelijke Dienstverlening en het SSC. Bij het onderdeel SSC (overhead) is juist een voordeel te zien, waardoor deze mutatie een budgettair neutraal effect heeft.

Rijksbijdrage TOZO regeling

Vanuit het rijk zijn de definitieve afrekeningen TOZO over 2024 en 2025 ontvangen. Over de jaren 2024 en 2025 moet een bedrag terugbetaald worden. De geraamde inkomsten worden hierop bijgesteld.

BUIG: Bijzondere bijstand zelfstandigen

Naar aanleiding van de definitieve beschikking 2026 is de rijksbijdrage voor de uitvoering van de bijzondere bijstand zelfstangen bijgesteld. De eerder geraamde bijdrage wordt hierbij aangepast naar het definitief door het rijk vastgestelde bedrag. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van de geraamde inkomsten.

BUIG: Wet Werk en Bijstand (WWB)

Naar aanleiding van de definitieve beschikking 2026 is de rijksbijdrage voor de uitvoering van de wet werk en bijstand bijgesteld. De eerder geraamde bijdrage wordt hierbij aangepast naar het definitief door het rijk vastgestelde bedrag. Deze bijstelling leidt tot een verhoging van de geraamde inkomsten.

BUIG: Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
Naar aanleiding van de definitieve beschikking 2026 is de rijksbijdrage voor de uitvoering van de wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers bijgesteld. De eerder geraamde bijdrage wordt hierbij aangepast naar het definitief door het rijk vastgestelde bedrag. Deze bijstelling leidt tot een verlaging van de geraamde inkomsten.

Re-integratiedienstverlening jongeren
Vanuit de meicirculaire zijn middelen beschikbaar gesteld voor re-integratie dienstverlening gericht op jongeren. Voor 2026 betreft het een bedrag van € 9.000. Dit bedrag wordt afgezonderd voor de hieraan gerelateerde uitgaven. De betreffende inkomst is verantwoord onder het programma algemene dekkingsmiddelen (meicirculaire 2026).

Vroeg signalering problematische schulden
Vanuit de meicirculaire zijn middelen beschikbaar gesteld voor de vroeg signalering van schuldenproblematiek. Voor 2026 betreft het een bedrag van € 13.000. Dit bedrag wordt afgezonderd voor de hieraan gerelateerde uitgaven. De betreffende inkomst is verantwoord onder het programma algemene dekkingsmiddelen (meicirculaire 2026).

Armoedebestrijding
Het budget voor armoedebestrijding wordt met € 20.000 naar beneden bijgesteld, aangezien de uitgaven in 2026 lager zijn dan geraamd. De middelen die in eerdere jaren via de circulaire beschikbaar zijn gesteld voor de doorontwikkeling van vroegsignalering zijn in 2026 nog niet ingezet. Dit jaar is de pilot voortgezet en is vooral benut om te onderzoeken op welke onderdelen verdere doorontwikkeling van de aanpak mogelijk is.
Omdat de beschikbare middelen in 2026 niet tot besteding komen, worden deze afgeraamd. Tegelijkertijd wordt verwacht dat in de komende jaren wel een beroep op deze middelen zal worden gedaan om de verdere doorontwikkeling mogelijk te maken.

Spreidingswet
Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het realiseren van opvangplekken. Vanuit de septembercirculaire heeft de gemeente Bladel in 2026 een bedrag van € 32.000 ontvangen. De middelen worden afgezonderd voor de daaraan gerelateerde uitgaven. De betreffende inkomst is verantwoord onder het programma algemene dekkingsmiddelen (meicirculaire 2026).

Wet inburgering
Vanuit de septembercirculaire zijn middelen beschikbaar gesteld voor een tegemoetkoming op de uitvoeringskosten inburgering. Voor 2026 betreft het een bedrag van € 19.000. Dit bedrag wordt afgezonderd voor de hieraan gerelateerde uitgaven. De betreffende inkomst is verantwoord onder het programma algemene dekkingsmiddelen (septembercirculaire 2026).

Opvang Oekraïners (budgettair-neutraal)
Voor 2027 wordt voor de opvang van ontheemde Oekraïners een budgettaire-neutrale raming opgenomen, op basis het van het bedrag wat in 2026 voorlopig is toegekend: € 1.778.000.

Kinderopvang
Vanuit de meicirculaire zijn middelen beschikbaar gesteld als bijdrage voor de kosten die pleegouders maken voor kinderopvang en buitenschoolse opvang van hun pleegkinderen. Voor 2026 betreft het een bedrag van € 12.000. Dit bedrag wordt afgezonderd voor de hieraan gerelateerde uitgaven. De betreffende inkomst is verantwoord onder het programma algemene dekkingsmiddelen (meicirculaire 2026).

Programma Nieuwkomers
In het coalitieakkoord 2026-2030 is opgenomen dat wordt ingezet op opvang en huisvesting van nieuwkomers. Dit heeft geleid tot een uitgewerkt programma met bijbehorende projectkosten. De totale projectkosten bedragen € 752.000 verdeeld over drie jaren, € 52.000 voor 2026, € 350.000 voor 2027 en € 350.000 voor 2028.

De kosten voor 2026 zijn gesteld op € 52.000 en opgenomen in de najaarsnota. Dit betreft met name de inzet van tijdelijke projectcapaciteit, waaronder de inhuur van een projectleider die verantwoordelijk is voor een van de opgaven en de voorbereiding van de verschillende besluitvormingstrajecten. De genoemde bedragen moeten worden gezien als een eerste raming om de organisatie, capaciteit en onderzoeken te kunnen organiseren. De uiteindelijke kosten van de verschillende voorzieningen zijn afhankelijk van de keuzes die de gemeenteraad en/of het college in een later stadium maakt en worden per project afzonderlijk uitgewerkt.

Meerjarig beleidskader jeugd (MJBK Jeugd)

In 2026 zijn de beschikbare middelen niet volledig benut. Een deel van de beschikbare middelen is nog niet tot besteding gekomen, onder andere omdat de investering in de samenwerking met ketenpartners en de verdere uitwerking van samenwerkingsafspraken meer tijd heeft gevraagd dan voorzien.

Om de ingezette ontwikkeling in 2027 voort te zetten, wordt voorgesteld de begroting van 2026 met € 22.000,- af te ramen en de begroting voor 2027 incidenteel bij te stellen met €22.000,-. De middelen worden ingezet voor het project 'Samenwerking met huisartsen'. Met dit project wordt toegewerkt naar een meer passende inzet van zorg en ondersteuning door de samenwerking tussen huisartsen in de Kempengemeenten en CJG+ De Kempen (jeugdhulp) te versterken. Daarnaast wordt binnen dit project GGZ-expertise via een consultatiefunctie beschikbaar gesteld binnen de toegang, zodat hulpvragen eerder en zoveel mogelijk lokaal en passend kunnen worden opgepakt. Hetzelfde voorstel voor de overheveling van het resterende ontwikkelbudget ligt ook voor binnen de andere Kempengemeenten, zodat de verdere ontwikkeling van de samenwerking met huisartsen in de Kempen gezamenlijk kan worden voortgezet.

DUVO middelen toekomstscenario (budgetoverheveling)

De Gemeente Eindhoven heeft als centrumgemeente middelen ontvangen voor het Toekomstscenario voor de regio Eindhoven. Voor 2026 resteert een bedrag dat niet verder doorgereserveerd kan worden, en daarom naar rato van inwoneraantal aan de regiogemeenten is uitgekeerd. Voor de gemeente Bladel gaat het om € 39.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag in 2026 over te hevelen naar 2027 zodat de middelen beschikbaar blijven voor besteding aan thema's van het Toekomstscenario. De overige Kempengemeenten stellen hetzelfde voor.

Gemeenschapshuis den Herd

Op basis van de gerealiseerde uitgave en het meest recente inzicht in de ontwikkeling van de energieprijzen blijkt dat het beschikbare energiebudget voor het vast recht voor gemeenschapshuis Den Herd ontoereikend is. Voorgesteld wordt om het budget bij te stellen met € 9.000.

Programmamaker MFA Hapert en MFA BRUIS

Voor 2026 (€ 80.000) en 2027 (€ 100.000) is een totaalbudget beschikbaar van € 180.000 voor de inhuur van een programmamaker voor de MFA Hapert en MFA BRUIS. Door omstandigheden is de programmamaker pas gestart in november 2026. De budgetten worden daarom aanpast naar de periode waar de werkelijke salariskosten worden verwacht. In zijn totaliteit is dit een budgettair neutraal wijziging (totaal van de jaren 2026-2028).

Gemeenschapshuis D'n Aord

De werkelijke projectkosten in 2026 worden verwacht op € 10.000. Voorgesteld wordt de begroting hierop aan te passen.

Ontwikkelingen

Omschrijving (toelichting)

Kadernota Geldzorgen

Eind december 2024 is de kadernota 'Geldzorgen in de Kempen' 2025-2028 vastgesteld door de gemeenteraad. In dit beleidskader zijn schuldhulpverlening en minimabeleid beiden ondergebracht. De uitvoering hiervan is ondergebracht bij zowel de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening van de Samenwerking Kempengemeenten en KempenPlus. De uitvoeringsagenda Kadernota Geldzorgen is opgesteld en met diverse acties is gestart. De gemeenteraad is hier middels een raadsmededeling begin 2026 over geïnformeerd. Met vaststelling van de Kadernota is ook de motie aangenomen door de gemeenteraad om de financiële consequenties van de Kadernota halfjaarlijks te monitoren en de raad hierover te informeren. We hebben daarom voorgesteld een inhoudelijke toelichting toe te voegen aan de financiële mutaties in deze P&C documenten van gemeente Bladel. We richten ons daarmee specifiek op de financiële mutaties die betrekking hebben op de programmakosten GRSK en KempenPlus en deze leest u hierboven terug. Mutaties op de bedrijfsvoeringskosten zijn al opgenomen in het onderdeel 'bijstelling budgetten'. Specifiek voor het onderdeel schuldhulpverlening lichten we hieronder nog kort iets toe en ook lichten we nog twee andere ontwikkelingen toe die nu nog niet leiden tot financiële mutaties, maar dit mogelijk wel gaan doen.

Schuldhulpverlening

Voor schuldhulpverlening (en sociaal raadsliedenwerk) geldt dat een toename in het bereik niet terug te zien is in de programmakosten, nu het hier enkel bedrijfsvoeringskosten betreft (met uitzondering van duurdere schuldhulpverleningstrajecten voor ondernemers waar externe kennis en expertise voor ingeschakeld dient te worden). Voor schuldhulpverlening willen we daarom dat het aantal aanmeldingen met een verzoek om informatie, advies of een hulpvraag met betrekking tot hun financiën toeneemt. We zien dat het aantal aanmeldingen bij Schuldhulpverlening de afgelopen jaren op vergelijkbaar niveau blijft.
De implementatie van de ‘basisdienstverlening Schuldhulpverlening’ (specifiek voor het element ‘begeleiding’) wordt momenteel uitgewerkt. Er wordt de komende maanden een startfoto gemaakt door de GRSK en mogelijke scenario’s / financiële consequenties worden inzichtelijk gemaakt. Deze worden vervolgens middels de reguliere besluitvormingsroute voorgelegd aan de gemeenten.
Daarnaast hebben we geformuleerd dat we willen dat de gemiddelde schuldhoogte bij aanvang schuldregeling afneemt. Hierbij maken we wel de kanttekening dat gelet op het relatief kleine aantal schuldregelingen een uitschieter naar boven of naar beneden de hoogte van de gemiddelde schuldhoogte behoorlijk kan beïnvloeden en daarmee kan zorgen voor afwijkingen. Dit betreft echter geen informatie die terug te vinden is in de financiële mutaties zoals opgenomen in de Perspectiefnota en Najaarsnota. We zijn momenteel ambtelijk aan het verkennen op welke wijze we deze informatie goed kunnen presenteren / duiden en wat daarvoor nodig is om dit anders in te richten.

Samenvatting financiële consequenties

Bedragen x € 1.000,-	raming 2026		raming 2027		raming 2028		raming 2029		raming 2030	
Lasten										
bestaand beleid	n	-1.220	n	-1.828	n	-76	v	4	v	4
meerjarenprogramma 2026-2030										
Totaal Lasten	n	-1.220	n	-1.828	n	-76	v	4	v	4
Baten										
bestaand beleid	v	360	v	1.859	v	81	v	81	v	81
meerjarenprogramma 2026-2030										
Totaal baten	v	360	v	1.859	v	81	v	81	v	81
Geraamd saldo van baten en lasten	n	-860	v	31	v	5	v	85	v	85

(- = nadeel en + = voordeel)

2.7 Volksgezondheid en milieu

Algemeen

Omschrijving (toelichting)
Elke inwoner krijgt een gelijke kans op een gezond leven, ongeacht zijn sociaaleconomische status. Het leefmilieu in onze gemeente is gezond. Als gemeente willen we een gezond leefmilieu en in het bijzonder de zorg voor milieu, reiniging, afvalstoffenverwijdering en riolering bevorderen en in stand houden. Uitgangspunt hierbij is dat de vervuiler betaalt.

Meerjarenprogramma

Excel-tabel

A/B	omschrijving	investeringen					budgettaire lasten / baten				
	(bedragen x € 1.000,-)	2026	2027	2028	2029	2030	2026	2027	2028	2029	2030
A	KCA-depot milieustraat		-160						-11	-11	-11
A	Dekking afvalstoffenheffing Bladel								7	7	7
A	Dekking afvalstoffenheffing Reusel-de Mierden								4	4	4
	totaal mutaties Volksgezondheid en milieu		**-160**								

(- = nadeel en + = voordeel)

Omschrijving (toelichting)
KCA-depot milieustraat
Voor de milieustraat is vervanging van het huidige KCA-depot noodzakelijk. Het betreft de plaatsing van een nieuwe opbouwvoorziening voor de veilige opslag van klein chemisch afval, waarmee wordt voldaan aan de geldende eisen op het gebied van veiligheid en bedrijfsvoering. Voor de uitvoering in 2027 wordt voorgesteld een investeringskrediet van € 160.000 beschikbaar te stellen.

Bijstelling budgetten

omschrijving	budgettaire lasten / baten									
(bedragen x € 1.000,-)	2026		2027		2028		2029		2030	
Omgevingsdienst	n	-58								
Ongediertebestrijding	n	-20								
Klimaatadaptatie	v	20								
Verduurzamen VVE's	v	34								
Verduurzamen VVE's - bijdrage MRE	n	-34								
Energietransitie	v	500								
Energiegemeenschap de Kempen	n	-43								
Energiegemeenschap de Kempen - bijdrage MRE / gemeenten	v	43								
Energiehub Hapert	n	-60								
Energiehub Hapert - bijdrage provincie	v	60								
Energiearmoede - meicirculaire	n	-20								
Energiearmoede	n	-27								
Energiearmoede - subsidie	v	27								
Afvalstoffen	n	-55								
Uitvoering duurzaamheid (budgetoverheveling)	v	100		-100						
Diverse structurele mutaties					v	2	v	2	v	2
Mutaties volksgezondheid	v	467	n	-100	v	2	v	2	v	2

(- = nadeel en + = voordeel)

Omgevingsdienst
Op basis van de primitieve begroting 2026 van de ODZOB is een bedrag van € 787.000,- begroot voor 2026 voor uitvoering van het werkprogramma en de collectieve taken. Het werkprogramma en de collectieve taken bedragen samen € 845.000 voor 2026. Om die reden is een bijstelling van het budget met € 58.000 benodigd voor 2026.

Ongediertebestrijding
De afgelopen jaren is de overlast van de eikenprocessierups binnen de gemeente beheersbaar gebleven door inzet van de ecologische bestrijdingsmethode met Storix-vlinderfilterhotels en aanvullende preventieve maatregelen. De gemeente heeft hiervoor een lopend beheercontract voor de beheersing van de eikenprocessierups. Voor de uitvoering van deze aanpak is het noodzakelijk om jaarlijks een inventarisatie uit te voeren van de locaties waar nesten van de eikenprocessierups aanwezig zijn. Op basis van deze inventarisatie kan worden bepaald waar beheers- en verwijderingsmaatregelen noodzakelijk zijn. Binnen het huidige budget voor ongediertebestrijding zijn onvoldoende middelen beschikbaar om deze werkzaamheden volledig uit te voeren, waardoor een aanvullend budget van € 20.000 benodigd is.

Klimaatadaptatie
Op het budget klimaatadaptatie wordt een onderbesteding van € 10.000 verwacht. Daarnaast is voor het project opstellen integraal actieplan hitte een provinciale subsidie van € 10.000 ontvangen. Dit resulteert in een totaal voordeel van € 20.000.

Verduurzamen VVE's
In 2025 is een bijdrage van € 50.000 van de MRE ontvangen voor de gemeenten Bladel en Bergeijk voor de uitvoering van het project verduurzaming VVE's voor het informeren en begeleiden van verduurzaming. In 2026 is het project uitgevoerd. Het niet bestede budget van € 34.000 alsook het te veel ontvangen bedrag van de MRE van € 34.000 zal worden afgeraamd, waar dit saldo-neutraal wordt verwerkt.

Energietransitie
Voor het thema energietransitie waren in 2026 in het totaal € 1,4 miljoen aan rijksmiddelen beschikbaar. Hiervan bestaat € 650.000 uit geoormerkte restantmiddelen 2025 vanuit de regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) en € 750.000 middelen bestemd voor energietransitie uit het gemeentefonds. De middelen worden ingezet voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid, waaronder personeelskosten, externe expertise, onderzoeken en ondersteuning van inwoners en bedrijven bij het verduurzamen van woningen en bedrijfspanden. Binnen het thema energietransitie zijn momenteel 20 projecten in uitvoering.
Naast deze budgetten beschikt de gemeente over verschillende andere financieringsbronnen voor de energietransitie, zoals subsidies voor de aanpak van energiearmoede, energiehubs en onderzoeken naar energiegemeenschappen. Hierdoor konden diverse activiteiten uit andere middelen worden gefinancierd.
In 2026 wordt naar verwachting € 500.000 van het beschikbare budget van € 1,4 miljoen voor energietransitie ingezet. Deze uitgaven worden gelijk verdeeld over de CDOKE-middelen en de middelen uit het gemeentefonds. Van de CDOKE-middelen resteert daardoor een bedrag van € 400.000 dat beschikbaar blijft voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid in 2027. Van de via het gemeentefonds ontvangen middelen valt naar verwachting € 500.000 vrij ten gunste van het begrotingsresultaat 2026.
De inzet van de middelen past binnen de doelstellingen van de CDOKE-regeling, die gericht is op het versterken van de uitvoeringskracht van gemeenten voor klimaat- en energiebeleid. Vanaf 2026 worden de CDOKE-middelen niet langer als specifieke uitkering verstrekt, maar via het gemeentefonds ontvangen. Daarmee maken deze middelen onderdeel uit van de gemeentelijke financiële middelen, waarbij het Rijk ervan uitgaat dat deze worden ingezet voor klimaat- en energiebeleid.

Energiegemeenschap de Kempen
Samen met de Kempengemeenten is in 2026 gestart met een onderzoek naar Energiegemeenschappen. We onderzoeken het nut en de noodzaak van energiegemeenschappen en welke rol we als gemeente hierin kunnen spelen.
De totale kosten van dit onderzoek bedragen € 77.000. De MRE draagt € 50.000 bij aan dit onderzoek. Hiervan is bij de Perspectiefnota 2026 reeds € 25.000 opgenomen. De resterende kosten van € 27.000 worden op basis van inwonersaantal verdeeld over de gemeenten Bergeijk, Bladel. Oirschot en Reusel-De Mierden.
De aanvullende baten en lasten die hiermee samenhangen worden saldo-neutraal in de begroting opgenomen.

Energiehub Hapert
Voor de haalbaarheidsstudie engergiehub Hapert is in het kader van de Bijdrageregeling haalbaarheidsstudies energiehubs een bedrag ontvangen van € 60.000 van de Provincie Noord-Brabant. Voor ditzelfde bedrag wordt ook een uitvoeringsbudget geraamd, waardoor dit saldo-neutraal in de begroting wordt opgenomen. Indien de middelen eind 2026 niet zijn ingezet, dienen deze overgeheveld te worden naar 2027 voor afronding van het project.

Ondersteuning lokale energiehulp
Via de meicirculaire 2026 heeft gemeente Bladel een bedrag van € 20.000 ontvangen voor de ondersteuning van huishoudens die te maken hebben met energiearmoede. Deze middelen worden ingezet voor het gericht benaderen en ondersteunen van inwoners met hoge energielasten en een laag inkomen, waarbij gebruik wordt gemaakt van het bestaande lokale hulpaanbod. Hierdoor wordt een budget van € 20.000 opgenomen in de begroting.

Energiearmoede
In 2026 is een aanvullende specifieke uitkering voor de aanpak van energiearmoede ontvangen van € 27.000. Deze middelen worden ingezet voor de ondersteuning van huishoudens met energiearmoede en leiden tot een voordeel op de baten. Voor ditzelfde bedrag wordt ook een uitvoeringsbudget geraamd, waardoor dit saldo-neutraal in de begroting wordt opgenomen.

Afvalstoffen
Bij de afvalinzameling en verwerking afvalstoffen wordt voor 2026 een totaal nadeel van circa € 127.000 verwacht. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere opbrengsten uit afvalstromen zoals PMD, oud papier, glas en textiel, hogere kosten voor inhuur, inzameling en verwerking en lagere opbrengsten uit de afvalstoffenheffing. Ter dekking van deze tegenvaller wordt € 72.000 onttrokken aan de voorziening afvalstoffenheffing. Hiermee wordt de beschikbare ruimte binnen de voorziening volledig benut. Het resterende nadeel van € 55.000 komt ten laste van het exploitatiesaldo 2026.

Uitvoering duurzaamheid (budgetoverheveling)
Voor de uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen is in 2026 een budget van € 100.000 beschikbaar gesteld. Door capaciteitsinzet op andere prioriteiten en de noodzakelijke voorbereiding van de voorgenomen maatregelen is in 2026 geen uitvoering gegeven aan deze maatregelen. Om de activiteiten alsnog te kunnen realiseren, wordt voorgesteld om het beschikbare budget van € 100.000 door te schuiven naar 2027. De hiermee samenhangende lasten worden in 2026 afgeraamd en opnieuw geraamd in 2027. De dekking vindt plaats vanuit de reserve duurzaamheid, waardoor per saldo geen financieel effect ontstaat.

Samenvatting financiële consequenties

Bedragen x € 1.000,-	raming 2026		raming 2027		raming 2028		raming 2029		raming 2030	
Lasten										
bestaand beleid	v	365	n	-100	v	2	v	2	v	2
meerjarenprogramma 2026-2030					n	-11	n	-11	n	-11
Totaal Lasten	v	365	n	-100	n	-9	n	-9	n	-9
Baten										
bestaand beleid	v	102								
meerjarenprogramma 2026-2030					v	11	v	11	v	11
Totaal baten	v	102			v	11	v	11	v	11
Geraamd saldo van baten en lasten	v	467	n	-100	v	2	v	2	v	2

(- = nadeel en + = voordeel)

2.8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing

Algemeen

Omschrijving (toelichting)

Het is prettig wonen en verblijven in de gemeente Bladel. De bevolking laat zien dat zij wil komen tot een duurzame samenleving.
Met volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing richten we ons op het planmatig inrichten van de leefruimte, waarbij rekening wordt gehouden met individuele- en gemeenschappelijke belangen. Wij realiseren voldoende woningen, afgestemd op de groeiende behoefte. Er is een aantal flinke uitdagingen dat de opgave vergroten, zoals de ontwikkelingen in de Metropool Regio Eindhoven, de schaarste aan woningen voor starters, woningvraag van nieuwkomers, huisvesting van arbeidsmigranten, verdroging maar ook opvang van klimaatbuien. De gemeente heeft in deze opgaven een regie- en/of toetsende functie. Wij werken aan een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners, waarbij het kernbegrip duurzaamheid leidend is. Verzoeken om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen benaderen wij volgens het 'ja, tenzij principe'. Wij bewaken, behouden en verbeteren de kwaliteit van de bebouwde omgeving. De landschappelijke waarde van ons onderdeel van De Kempen verbeteren we waar mogelijk.
Wij beheren de openbare ruimte volgens de kernbegrippen veilig, heel en schoon met als doel een prettige woonomgeving in stand te houden. Betrokkenheid van bewoners is wezenlijk omdat zij in de betreffende wijk of het dorp wonen en omdat zij waardevolle kennis en ervaring hebben over de behoeften ter plaatse en mogelijke veranderingen daarin.

Meerjarenprogramma

A/B	omschrijving	investeringen					budgettaire lasten / baten				
	(bedragen x € 1.000,-)	2026	2027	2028	2029	2030	2026	2027	2028	2029	2030
A	Startersleningen	-300	-50					-9	-11	-11	-11
A	Opbrengst latende locatie Den Herd						-891				
A	Opbrengst latende locatie Petrusschool						-370				
A	Opbrengst Medisch Centrum Hapert						-151	151			
	totaal mutaties VHROSV	**-300**	**-50**				**-1.412**	**142**	**-11**	**-11**	**-11**

(- = nadeel en + = voordeel)

Opbrengst latende locaties

Locatie Den Herd en Petrusschool

Op basis van de voorgestelde grondexploitaties van 'Den Herd Bladel' (R26.068) en 'Sint Petrusschool' (R26.069) worden de eerder genoemden bruto opbrengsten niet afzonderlijk begroot en toegevoegd aan de algemene reserve, maar betrokken in de grondexploitaties. De opbrengsten worden daarmee ondergebracht in een berekening van kosten en opbrengsten ten behoeve van de te ontwikkelen locatie. De saldi van de grondexploitaties komen via 'winstneming' ten gunste van het exploitatiesaldo.

Locatie Medisch Centrum Hapert

Omdat de huidige locatie nog in gebruik is, kan deze nog niet verkocht worden in 2026. De verwachting is dat dat medio 2027 wel het geval zal zijn. De toevoeging van de opbrengst aan de algemene reserve wordt daarom ook doorgeschoven naar 2027.

Startersleningen

Op basis van de reeds ingediende aanvragen en een schatting van de nog te verwachten aanvragen wordt voor 2026 een bijstelling van het krediet met € 300.000 nodig geacht. De toenemende vraag naar startersleningen komt mede door de start van nieuwbouwprojecten. Onderdeel daarvan zijn een (groot) aantal betaalbare appartementen voor starters die in de verkoop zijn gegaan.

Bij de begroting 2027 is onbedoeld een krediet van € 325.000 voorgesteld voor 2027. Dit had, eveneens het bedrag voor voorgaande jaren, € 375.000 moeten zijn. Het krediet voor 2027 wordt hierdoor met € 50.000 bijgesteld.

Bijstelling budgetten

omschrijving		budgettaire lasten / baten									
(bedragen x € 1.000,-)		2026		2027		2028		2029		2030	
Omgevingswet (budgetoverheveling)	v	350	n	-350							
Onderhoud en verduurzaming woningen in gemeentelijk eigendom			n	-10							
Beleidsplan en gebouwenbeheerplan (budgetoverheveling)	v	33	n	-33							
Beëindigingsregeling veehouderij bedrijven (budgetoverheveling)	v	149	n	-149							
Voormalige Praktijkschool Bladel	v	10									
Wet versterking regie volkshuisvesting middelen 2025	v	54		-30		-24					
Wet versterking regie volkshuisvesting middelen 2026	n	-107									
Woningexploitatie	n	-16									
Bouw-, woning- en welstandstoezicht	n	-50									
Woonwagencentra (budgetoverheveling)	v	15	n	-15							
Kwaliteit buitengebied (budgetoverheveling)	v	155		-155							
Kwaliteit buitengebied	v	878									
Bouwvergunningen	v	250									
Realisatiestimulans	v	329									
Plankosten uitbreidingslocaties (budgetoverheveling)	v	170		-170							
Advieskosten RO en Posthof	n	-51									
Diverse structurele mutaties	v	1	n	-3	n	-3	n	-3	n	-3	
Mutaties VHROSV	v	2.170	n	-915	n	-27	n	-3	n	-3	

(- = nadeel en + = voordeel)

Omgevingswet (budgetoverheveling)

De uitvoering van de omgevingswet loopt door in 2027. De in 2026 beschikbare middelen zijn daarom nog niet volledig besteed. Voorgesteld wordt om het te verwachten resterende budget van € 350.000 in 2026 over te hevelen naar 2027. De middelen blijven noodzakelijk voor de verdere uitvoering van werkzaamheden in het kader van de omgevingswet. De gemeente moet uiterlijk 2032 een volledig en gebiedsdekkend omgevingsplan hebben vastgesteld.

Onderhoud en verduurzaming woningen in gemeentelijk eigendom
In 2026 heeft het college besloten de betreffende woningen te verkopen om toekomstige hoge onderhouds- en verduurzamingskosten te voorkomen. Voor noodzakelijke (minimale) verbeteringen en de benodigde regie is in totaal € 100.000 benodigd. Hiervan is € 90.000 reeds verwerkt in de begroting 2027. Het resterende bedrag van € 10.000, dat oorspronkelijk voor 2026 was voorzien, wordt doorgeschoven naar 2027 omdat de werkzaamheden en bijbehorende kosten pas in dat jaar worden verwacht.

Beleidsplan en gebouwenbeheerplan (budgetoverheveling)
Bij de Perspectiefnota 2026 is een budget van € 40.000 beschikbaar gesteld voor de inzet van externe expertise voor het opstellen van het beleidsplan en gebouwenbeheerplan. De opdracht is in het vierde kwartaal van 2026 verstrekt, waardoor een groot deel van de werkzaamheden in 2027 wordt uitgevoerd. Om deze werkzaamheden af te kunnen ronden, wordt voorgesteld een restantbudget van € 33.000 over te hevelen naar 2027.

Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (budgetoverheveling)
Het totaal beschikbare budget voor 2026 bedraagt € 180.000. Dit zijn gelden die gelabeld zijn ontvangen in het kader van de deelnemers van de beëindigingsregeling veehouderijen, In 2026 wordt niet het volledige bedrag besteed. Voorgesteld wordt om het te verwachten resterende budget van € 149,000 in 2026 over te hevelen naar 2027. De middelen blijven noodzakelijk voor de verdere uitvoering van werkzaamheden in het kader van de beëindigingsregeling veehouderijen.

Voormalige Praktijkschool Bladel
In verband met de sloop van de voormalige praktijkschool vervalt de geraamde exploitatielast voor 2026. Dit leidt tot een voordeel van € 10.000.

Wet versterking regie volkshuisvesting (Wvrv)
Vanuit de resultaatbestemming 2025 is een bedrag van € 84.000 overgebracht naar 2026. Dit omdat bij het opstellen van de jaarrekening 2025 bekend was dat de wet naar alle waarschijnlijk op 1 juli 2026 in werking zou treden en de middelen ook pas in de periode 2026-2028 tot uitgaven zouden leiden. In 2026 is de wet in werking getreden en is dit bedrag geraamd in de juiste jaarschijven. € 30.000 voor 2026, € 30.000 voor 2027 en € 24.000 voor 2028.
Vanuit de septembercirculaire 2026 zijn middelen beschikbaar gesteld voor uitvoering van de Wet versterking regie volkshuisvesting. Voor 2026 gaat het om € 107.000. Dit bedrag wordt afgezonderd voor de hieraan gerelateerde uitgaven. De betreffende inkomst is verantwoord onder het programma algemene dekkingsmiddelen (septembercirculaire 2026).

Woningexploitatie
De verschillende budgetten met betrekking tot woningexploitatie worden bijgesteld op basis van de meest recente inzichten in gerealiseerde kosten en opbrengsten. De belangrijkste bijstellingen zijn:
- Neerwaartse bijstelling van huurinkomsten met € 20.000 doordat een tweetal woningen momenteel niet worden verhuurd.
- Bijstelling van het onderhoudsbudget met € 10.000 door toenemende onderhoudskosten.
- Bijstelling van het budget projectkosten met € 15.000 doordat doorgeschoven middelen uit 2025 voor deinrichting van Kempenstede opnieuw beoordeeld zijn op uitvoerbaarheid en noodzaak. Gebleken is dat de werkzaamheden in 2026 niet (meer) tot uitvoering komen.

Bouw-, woning- en welstandtoezicht
In verband met langdurige uitval bij vergunningverlening zijn een deel van de vergunningsaanvragen uitbesteed aan de ODZOB. De meerkosten hiervan, welke bovenop het werkprogramma komen, worden voor 2026
ingeschat op € 50.000.

Woonwagencentra (budgetoverheveling)
In 2025 is een budget van € 30.000 beschikbaar gesteld voor de opruim- en opschoonwerkzaamheden en het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek op het woonwagenkamp aan de Castersedijk in Hapert. Het verkennend bodemonderzoek is in 2026 uitgevoerd. Het resterende budget bedraagt € 15.000. De voorgenomen opruim- en opschoonwerkzaamheden kunnen niet meer in 2026 worden uitgevoerd. Naar aanleiding van de resultaten van het bodemonderzoek is gebleken dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Dit onderzoek kan niet meer in 2026 worden afgerond. Daarnaast moet, op basis van de uitkomsten van het onderzoek, eerst worden bepaald welke toekomstige invulling aan het terrein wordt gegeven. De aard en omvang van de benodigde opruim- en opschoonwerkzaamheden zijn afhankelijk van deze toekomstige inrichting. Pas nadat hierover duidelijkheid bestaat, kan worden vastgesteld welke maatregelen noodzakelijk zijn. Voorgesteld wordt om het resterende budget van € 15.000 over te hevelen naar 2027, zodat de benodigde werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zodra de onderzoeken zijn afgerond en de toekomstige invulling van het terrein is bepaald.

Kwaliteit buitengebied (budgetoverheveling)
De voor 2026 geraamde middelen voor de verbetering kwaliteit buitengebied worden niet volledig ingezet. Een bedrag van € 155.000 wordt overgeheveld naar 2027 voor de uitvoering van maatregelen gericht op de versterking van biodiversiteit, de realisatie van ecologische verbindingszones (EVZ's), de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied en de verdere uitvoering van de Groene Long.
Daarnaast wordt een bedrag van € 878.000 in 2026 niet ingezet. Dit betreft onder meer de voorgenomen uitvoering van het project EHS zuidelijk natuurgebied, de versterking van recreatieve routes, verduurzaming van pachtgronden, de bijdrageregeling sloop vrijgekomen bedrijfsgebouwen en overige projectkosten. De verdere uitwerking, fasering en prioritering van deze maatregelen vraagt meer tijd. Daarom worden deze budgetten niet automatisch doorgeschoven naar 2027. Om volledig overzicht en helderheid te creëren, is het college momenteel bezig met het opstellen van een uitvoeringsprogramma voor 2027-2031. Dit programma wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de raad in het eerste kwartaal van 2027.

Bouwvergunningen
We verwachten voor 2026 € 250,000 meer inkomsten uit leges bouwvergunningen ten opzichte van de huidige raming van € 630,000. Dit vanwege het vergunnen van enkele grotere bouwplannen.

Realisatiestimulans
Vanuit de realisatiestimulans 2025 was voor 2026 € 329.000 beschikbaar gesteld om initiatieven en ontwikkelingen te ondersteunen. Op basis van de huidige inzichten blijkt dat het beschikbare budget dit jaar niet wordt benut. Voorgesteld wordt het niet benodigde budget af te ramen, waardoor een incidentele vrijval ontstaat ten gunste van het begrotingssaldo. Naar verwachting worden over 2026 opnieuw middelen vanuit de realisatiestimulans beschikbaar gesteld zodat de aframing geen gevolgen heeft voor eventuele doelen in 2027.

Plankosten uitbreidingslocaties (budgetoverheveling)
Bij de perspectiefnota 2024 werd een budget van € 250.000 beschikbaar gesteld voor de plankosten van uitbreidingslocaties (verdeeld over 2024 en 2025). Een bedrag van € 220.000 werd hiervan overgeheveld naar 2026. In de voorliggende najaarsnota wordt voorgesteld om, vooruitlopende op de jaarstukken 2026, een bedrag van € 170.000 over te brengen naar 2027.

Advieskosten ruimtelijke ordening en Posthof

Het budget advieskosten ruimtelijke ordening en de kosten voor het project Posthof worden eenmalig bijgesteld. Voor het projectplan van de Posthof geldt dat, afhankelijk van de verdere uitwerking van de ontwikkeling en de afspraken die worden gemaakt over het kostenverhaal, de gemaakte kosten geheel of gedeeltelijk worden verhaald op de betrokken partij(en).

Grondexploitatie

Den Herd Bladel en Sint Petrusschool Bladel

Op basis van de raadsvoorstellen R26.068 'Grondexploitatie Den Herd Bladel' en R26.069 'Grondexploitatie Sint Petrusschool Bladel' zijn de bijbehorende financiële effecten verwerkt in de voorliggende najaarsnota. Voor de verwerking van deze effecten zijn de jaarschijven uit de bijbehorende dossiers van de grondexploitaties als uitgangspunt gehanteerd.
De financiële mutaties worden per saldo verrekend met de balanspost 'Voorraad onderhanden werken'. Hierdoor hebben deze mutaties geen effect op het begrotingssaldo en komen ze niet tot uiting in de tabel met financiële afwijkingen binnen dit programma.

Samenvatting financiële consequenties

Bedragen x € 1.000,-	raming 2026		raming 2027		raming 2028		raming 2029		raming 2030	
Lasten										
bestaand beleid	v	735	n	-1.217	n	-587	n	-405	n	-3
meerjarenprogramma 2026-2030			n	-9	n	-11	n	-11	n	-11
Totaal Lasten	v	735	n	-1.226	n	-598	n	-416	n	-14
Baten										
bestaand beleid	v	1.436	v	302	v	561	v	402		
meerjarenprogramma 2026-2030	n	-1.413	v	151						
Totaal baten	v	23	v	453	v	561	v	402		
Geraamd saldo van baten en lasten	v	758	n	-773	n	-37	n	-14	n	-14

(- = nadeel en + = voordeel)

2.9 Overhead en ondersteuning organisatie

Algemeen

Omschrijving (toelichting)

Bedrijfsvoering is ondersteunend en faciliterend aan ontwikkelingen (uitvoering van speerpunten) in de organisatie. Daarnaast is er een aantal speerpunten waarbij de bedrijfsvoering zelf een leidende rol heeft. In gemeente Bladel staat de mens, onderneming of maatschappelijke instelling centraal. Service en contact vinden wij belangrijk. Onze dienstverlening bestaat uit een gastvrije benadering, heldere communicatie, meedenken en het aanbieden van maatwerkoplossingen.

Meerjarenprogramma

Excel-tabel

A/B	omschrijving	investeringen					budgettaire lasten / baten				
	(bedragen x € 1.000,-)	2026	2027	2028	2029	2030	2026	2027	2028	2029	2030
A	Gemeentehuis installaties	-197					-13	-13	-13	-13	-13
	totaal mutaties overhead	**-197**					**-13**	**-13**	**-13**	**-13**	**-13**

(- = nadeel en + = voordeel)

Omschrijving (toelichting)
Gemeentehuis installaties
Bij het beschikbaar stellen van het krediet voor de vervanging van de installaties van het gemeentehuis is rekening gehouden met een aangevraagde DUMAVA-subsidie van € 474.000. Dit bedrag is in 2025 volledig als dekking van de investering opgenomen. In juli 2026 is de subsidie definitief vastgesteld op € 277.000. Hierdoor valt de dekking van de investering € 197.000 lager uit dan geraamd en is het noodzakelijk het investeringskrediet met € 197.000 te verhogen.
Tegen de subsidievaststelling is bezwaar ingediend. Op dit moment is onzeker of het bezwaar gegrond wordt verklaard en of een eventuele aanvullende subsidietoekenning nog in 2026 wordt ontvangen. Daarom wordt voor de najaarsnota uitgegaan van de huidige vastgestelde subsidie van € 277.000. Indien het bezwaar leidt tot een hogere subsidievaststelling, wordt dit op een later moment financieel verwerkt en kan het krediet overeenkomstig worden verlaagd.

Bijstelling budgetten

omschrijving	budgettaire lasten / baten									
(bedragen x € 1.000,-)	2026		2027		2028		2029		2030	
Actualisatie salarissen / inhuur personeel	v	113	v	155	v	155	v	151	v	151
Bedrijfsvoeringskosten GRSK - SSC	v	41								
ERD + ABP WW	n	-40								
WAZO	v	50								
Bedrijfsvoertuigen Openbare Werken	v	40								
Bizob: voordelig resultaat 2025/ bijdrage 2026-2030	v	27	v	5	v	5	v	7		
Energielasten gemeentehuis	v	25								
Werkplekken MD	v	18								
Veiligheidsmaatregelen raadzaal			n	-35						
Leiderschapsontwikkeling (budgetoverheveling)	v	10	n	-10						
Opleiding (budgetoverheveling)	v	20	n	-20						
Diverse structurele mutaties	v	1	n	-3	n	-1	n	-1	n	-1
Mutaties overhead	v	305	v	92	v	159	v	157	v	150

(- = nadeel en + = voordeel)

Actualisatie salarissen / inhuur
De salarissen en inhuurkosten zijn geactualiseerd en leiden in alle jaren tot een voordeel.
Bedrijfsvoeringskosten GRSK - SSC
Op basis van de geactualiseerde raming vindt, in de bedrijfsvoeringskosten van de GRSK, een verschuiving plaats tussen de verhouding bijdrage Maatschappelijke Dienstverlening en het SSC. Bij het onderdeel MD (sociaal domein) is juist een nadeel te zien, waardoor deze mutatie een budgettair neutraal effect heeft.
ERD + ABP WW
Het budget voor de uitkeringen vanuit Eigenrisicodragerschap (ERD) en de Algemene pensioen- en uitkeringsregeling (ABP) Werkloosheidswet (WW) wordt voor het jaar 2026 eenmalig bijgesteld.
WAZO
Op basis van de daadwerkelijk ontvangen uitkeringen in het kader van de Wet arbeid en zorg (WAZO) en de nog verwachte uitkeringen, is sprake van een incidenteel voordeel van € 50.000.
Bedrijfsvoertuigen Openbare Werken
De nieuwe bedrijfsvoertuigen zijn in Q2 2026 geleverd, waardoor dit in 2026 een verwacht voordeel oplevert van € 40.000.

Bizob
Het resultaat 2025 van Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob) leidt tot een incidenteel voordeel van € 27.000.

Energielasten gemeentehuis
Voor 2026 worden lagere energielasten van € 25.000 verwacht.

Werkplekken MD
Vanwege het toekomstig vertrek van Maatschappelijke Dienstverlening (MD) uit het gemeentehuis van Bladel zijn de structurele inkomsten voor de werkplekvergoeding bij de perspectiefnota 2024 naar beneden bijgesteld. Omdat Maatschappelijke Dienstverlening in 2026 nog gebruik maakt van de werkplekken wordt een voordeel verwacht van € 18.000.

Veiligheidsmaatregelen raadzaal
In het kader van de uitgangspunten weerbaar bestuur en naar aanleiding van onderzoek naar de veiligheid en inrichting van de raadzaal zijn verschillende maatregelen naar voren gekomen, waaronder het realiseren van een extra vluchtdeur, het aanpassen van de vergaderopstelling en het plaatsen van een fysieke scheiding tussen het publiek en het vergadergedeelte. De totale kosten worden geraamd op maximaal € 35.000.
Om uitvoering vanaf begin 2027 mogelijk te maken wordt voorgesteld voor 2027 een incidenteel budget van maximaal € 35.000 beschikbaar te stellen. Bij de verdere uitwerking van de maatregelen wordt beoordeeld welke onderdelen als investering kunnen worden geactiveerd. Voor onderdelen die voor activering in aanmerking komen, wordt de financiële verwerking bij uitvoering omgezet van exploitatielasten naar kapitaallasten.

Leiderschapsontwikkeling en teamontwikkeling (budgetoverheveling)
Van het in 2026 beschikbare incidentele opleidingsbudget van € 40.000 voor leiderschapsontwikkeling en teamontwikkeling wordt naar verwachting € 30.000 besteed. Het resterende bedrag van € 10.000,- blijft nodig voor de afronding van het traject in 2027. Voorgesteld wordt dit budget van € 10.000 over te hevelen naar 2027.

Opleidingen (budgetoverheveling)
Als gevolg van de organisatieontwikkeling lag de focus in 2026 met name op het herinrichten van processen binnen de organisatie. Hierdoor is er minder ruimte geweest voor het voeren van ontwikkelgesprekken en het volgen van opleidingen. HR schrijft momenteel een strategisch opleidingsbeleid waarin jaarlijkse opleidingsplannen op drie niveaus aandacht krijgen. Uit een eerste inventarisatie van verplichte opleidingen en ontwikkelwensen vanuit organisatie en medewerker ontstaat de verwachting dat er in 2027 meer budget nodig is om de ontwikkeling en deskundigheid van medewerkers te bevorderen. Daarom wordt verzocht tot overheveling van het structurele opleidingsbudget van 2026 naar 2027 voor een bedrag van € 20.000.

Samenvatting financiële consequenties

Bedragen x € 1.000,-	raming 2026		raming 2027		raming 2028		raming 2029		raming 2030	
Lasten										
bestaand beleid	v	235	v	93	v	159	v	157	v	150
meerjarenprogramma 2026-2030	n	-14	n	-14	n	-13	n	-13	n	-13
Totaal Lasten	v	221	v	79	v	146	v	144	v	137
Baten										
bestaand beleid	v	71								
meerjarenprogramma 2026-2030										
Totaal baten	v	71								
Geraamd saldo van baten en lasten	v	292	v	79	v	146	v	144	v	137

(- = nadeel en + = voordeel)

2.10 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemeen

Omschrijving (toelichting)
Gemeente Bladel voert een solide financieel beleid. We doen geen uitgaven die we niet kunnen betalen en kiezen voor goede lange termijn investeringen. Door realistisch te begroten en regelmatig te rapporteren, houden we grip op onze financiën. We spannen ons in om de gemeentelijke lasten voor onze inwoners op een laag niveau te houden.

Meerjarenprogramma

Omschrijving (toelichting)
Niet van toepassing

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	budgettaire lasten / baten									
		2026		2027		2028		2029		2030
Algemene uitkering: meicirculaire 2026	v	229								
Algemene uitkering: septembercirculaire 2026	v	58								
Algemene uitkering: voorgaande jaren	v	615								
Actualisatie rente	n	-85								
Actualisatie OZB	v	8		-24		21		184		184
Diverse mutaties	v	16								
Mutaties alg.dekkingsmiddelen	v	841	n	-24	v	21	v	184	v	184

(- = nadeel en + = voordeel)

Algemene uitkering
De financiële doorwerking van de mei- en septembercirculaire 2026 is verwerkt in de voorliggende najaarsnota. Over de financiële effecten is uw raad reeds geïnformeerd in respectievelijk RM26.046 en RM26.067.
Daarnaast is de algemene uitkering over de voorgaande jaren fors positief bijgesteld. De algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt pas definitief ver na afloop van het uitkeringsjaar als alle gegevens definitief zijn. Tot dan kan er sprake zijn van substantiële wijzigingen. In dit geval leiden de positieve bijstellingen over voorgaande jaren tot een voordeel van € 615.000.
Actualisatie rente
De rentelasten zijn voor 2026 geactualiseerd.
Actualisatie OZB
De onroerendzaakbelasting (OZB) is meerjarig geactualiseerd. Daarbij is rekening gehouden met de werkelijke OZB-opbrengsten 2026 en de geamendeerde OZB-verhoging bij de begroting 2027. Na de najaarsnota is de OZB als volgt begroot:

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	2026		2027		2028		2029		2030	
Baten OZB gebruikers (niet woningen)	v	1.324	v	1.548	v	1.780	v	1.780	v	1.780
Baten OZB eigenaren (woningen)	v	3.512	v	4.106	v	4.722	v	4.722	v	4.722
Baten OZB eigenaren (niet	v	1.703	v	1.991	v	2.289	v	2.289	v	2.289

woningen)										
Totale OZB	v	6.539	v	7.644	v	8.791	v	8.791	v	8.791
(- = nadeel en + = voordeel)				16,9%		15,0%		0,0%		0,0%

Samenvatting financiële consequenties

Bedragen x € 1.000,-	raming 2026		raming 2027		raming 2028		raming 2029		raming 2030	
Lasten										
bestaand beleid	n	-47								
meerjarenprogramma 2026-2030										
Totaal Lasten	n	-47								
Baten										
bestaand beleid	v	888	n	-24	v	21	v	184	v	184
meerjarenprogramma 2026-2030										
Totaal baten	v	888	n	-24	v	21	v	184	v	184
Geraamd saldo van baten en lasten	v	841	n	-24	v	21	v	184	v	184

(- = nadeel en + = voordeel)

3. Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen

De ratio algemene reserve (weerstandsvermogen) wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de algemene reserve en het gemiddelde van de geïnventariseerde risico's.
Ten aanzien van de geraamde stand van de algemene reserve willen wij -met nadruk- vermelden dat het vooralsnog geprognosticeerde resultaten betreffen. Daadwerkelijke bestedingsvoorstellen moeten steeds beoordeeld worden aan de hand van werkelijk gerealiseerde resultaten.
Het meerjarig geprognosticeerde verloop van de algemene reserve (weerstandsvermogen) kan, rekening houdende met de geraamde mutaties, als volgt weergegeven worden:

(bedragen x € 1.000,-)	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
a. noodzakelijke omvang (voldoende)	2.993	3.875	3.875	3.875	3.875
b. geïnventariseerde risico's (gemiddeld)	2.138	3.875	3.875	3.875	3.875
c. stand algemene reserve begin van het jaar	18.565	14.187	13.220	11.978	11.205
d. stand algemene reserve eind van het jaar	14.187	13.220	11.978	11.205	10.029
e. algemene reserve (vrije ruimte eind van het jaar): d - a	11.194	10.312	8.103	7.330	6.154
f. ratio algemene reserve eind van het jaar f / c	4,74	3,41	3,09	2,89	2,59
g. betekenis	uitstekend	uitstekend	uitstekend	uitstekend	uitstekend

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Gemeentelijke gebouwen

Omschrijving (toelichting)
Het huidige beheerplan gebouwen wordt momenteel geactualiseerd. Bij de begroting 2027 werd hiervan de stand van zaken beschreven. In 2026 is gestart met de ontwikkeling van integraal vastgoedbeleid en de actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) naar een DMJOP-U. Daarbij worden ook maatschappelijke opgaven meegenomen, zoals verduurzaming, klimaatadaptatie en het verbeteren van het leefklimaat in gebouwen. Zowel het beleidsplan als het gebouwen-beheerplan worden ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Vervolgens wordt via de Perspectiefnota 2027 inzichtelijk gemaakt welke werkzaamheden en investeringen wanneer nodig zijn. Hiermee kan de begroting vanaf 2028 beter worden afgestemd op de daadwerkelijke onderhouds- en verduurzamingsbehoefte van het gemeentelijk vastgoed. Voor de volledigheid worden hieronder de actuele dotaties en uitgavenramingen van de onderhoudsvoorziening gebouwen weergegeven.

Excel-tabel

Verloop voorzieningen onderhoud gebouwen (x € 1.000,-)	Stand voorziening 01/01/2026	Raming uitaven 2026	Dotatie 2026	Verwacht voorziening 31/12/2026
Stand voor de najaarsnota 2026	3.329	556	513	3.286
Bijstellingen najaarsnota 2026		190		-190
Totaal verloop voorziening onderhoud gebouwen	**3.329**	**746**	**513**	**3.096**

3.3 Rekenkamerrapporten

Inleiding

Omschrijving (toelichting)
De rekenkamer Kempengemeenten (hierna rekenkamer) voert onderzoeken uit om inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente als geheel en waar nodig het formuleren van aanbevelingen voor de toekomst. De taak van de rekenkamer is het toetsen van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op drie onderdelen:
1. rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
2. doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
3. doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

De rekenkamer spreekt de ambitie uit dat zij door middel van haar (benchmark)onderzoeken een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van het bestuur van Bladel en dat de resultaten van rekenkameronderzoek een bijdrage leveren aan de versterking van de controlerende, kaderstellende en volks vertegenwoordigende rol van de gemeenteraad. De richtlijnen die de rekenkamer hanteert zijn vastgelegd in het 'Onderzoeksprotocol Rekenkamer Kempengemeenten 2024'. Het doel van dit protocol is om waarborg te bieden voor de kwaliteit van de onderzoeken en voor een goed verloop van het gehele onderzoeksproces. In dit protocol is ook vastgelegd dat de voortgang van de adviezen en conclusies van de rekenkamerrapporten worden meegenomen in de documenten van de planning en control cyclus (tussenrapportages en jaarrekening), zodat de gemeenteraad jaarlijks kan controleren wat de stand van zaken is. In deze rapportage wordt gerapporteerd over de stand van zaken van de volgende rekenkamerrapporten:
- Woonbeleid
- Jeugdhulp in Bladel
- Burgerinitiatieven
- Verbonden Partijen

Woonbeleid

Omschrijving (toelichting)
De rekenkamer heeft een onderzoek uitgevoerd in de gemeente Bladel naar het woonbeleid. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: "Is het woonbeleid van Bladel doeltreffend? Met andere woorden heeft het door de raad vastgestelde beleid bijgedragen aan de ambities en doelen die de raad heeft vastgesteld ten aanzien van wonen, zowel zoals opgenomen in het vigerende (regionale) beleid als in het inmiddels afgeronde beleid?”
Geconcludeerd wordt dat:
· huishoudensprognoses en hoge marktdruk de uitvoering van het woonbeleid beïnvloeden;
· de lokale en regionale woonvisies zich richten op dezelfde doelen;
· de helft van de doelen niet meetbaar zijn en de resultaten vooral behaald zijn op ‘nieuwbouw-doelen’;
· ‘korte lijntjes’ een groot voordeel is van een kleine gemeente;
· belemmering in de uitvoering vooral voorkomt uit beperkte capaciteit en financiële middelen;
· monitoren van resultaten en bijsturen van doelstellingen om aandacht vragen.
De rekenkamer doet op basis van de conclusies een vijftal aanbevelingen. De gemeenteraad besluit deze aanbevelingen over te nemen en het college is verzocht hieraan invulling te geven.
1. Bepaal visie om gemeenteraad en ambtenaren in positie te brengen.
2. Practice what you preach: zet kernkeuzes om in uitvoering en monitoring.
3. Programmeer adaptief en zet in op no-regret plannen.
4. Heb meer aandacht voor middenhuur en het betaalbaar houden van woningen.
5. Maak meer werk van structurele monitoring inzake de toekomstbestendigheid van de woningvoorraad.

Voortgang adviezen & conclusies
Zomer 2024 is de Kempische visie op wonen 2024-2028 vastgesteld door de raad. In het najaar van 2024 zijn bijbehorend uitvoeringsplan en lokale aanvulling (Bladels toetsingskader woningbouw) aangeboden. In de nieuwe woonvisie is aandacht voor het betaalbaar houden van woningen.
Inzetten op verbeteren van de monitoring is één van de punten uit het uitvoeringsprogramma. Ondertussen werken we met een online programma voor het woningbouwprogramma. Dit levert een positieve bijdrage in de monitoring. Met een actievere grondpolitiek hebben we grondposities verworven ten behoeve van woningbouw. In alle vijf de kernen hebben we posities waar de gemeente zelf aan zet is. Dit zijn no-regret locaties waar we zelf de regie over hebben.

Jeugdhulp in Bladel

Omschrijving (toelichting)
De Rekenkamer Kempengemeenten heeft een onderzoek uitgevoerd naar jeugdhulp in de Kempengemeenten, waaronder in gemeente Bladel. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: Is er sprake van doeltreffende en doelmatige jeugdhulp in de Kempengemeenten en wordt er goed voorgesorteerd op de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd?
Geconcludeerd wordt dat:
· De beleidsdocumenten bevatten doelstellingen en indicatoren, maar deze moeten nog verder geconcretiseerd worden én worden voorzien van meetinstrumenten en streefwaarden.
· Er wordt intensief samengewerkt op verschillende niveaus in de regio. Het vraagt veel afstemming om de samenwerking (blijvend) soepel te laten verlopen.
· De afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd worden regionaal en lokaal vertaald in beleid en uitvoering.

· Er is veel kennis en expertise in het CJG+, maar ook discussie over de administratieve vertaling van de inhoud.
· Het zorggebruik in de jeugdzorg neemt in absolute en relatieve zin af in de periode 2021-2023, en ligt lager dan in de rest van Nederland.
· De gemeente gaat per saldo minder uitgeven aan jeugd in 2025-2027.
· De kosten voor de uitvoering stijgen bij de GRSK met 20%.
· Nader onderzoek naar de doelgroep is nodig om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK noodzakelijk was.
· Er is cijfermatig een aardig beeld, maar aan het meten van effect in de samenleving (bijvoorbeeld door cliëntervaringsonderzoek) moet nog gewerkt worden.
· Er is een uitgebreide informatievoorziening, maar toch krijgt de raad weinig grip op het thema.
· De raad voelt zich niet goed geëquipeerd in de rol van kadersteller en controleur.
· Er is geen samenwerking of afstemming met andere raden in de regio.

De rekenkamer doet op basis van de conclusies aanbevelingen. De gemeenteraad besluit 6 aanbevelingen over te nemen waarbij het college is verzocht hieraan invulling te geven, en de raad over de voortgang ervan te informeren.

<u>Aanbevelingen aan het college van B&W</u>

1. Formuleer scherpe doelstellingen, indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden.
2. Verbind de verschillende beleidsstukken nadrukkelijk met elkaar, in beleid en uitvoering.
3. Ga met Samen voor Jeugd en (een vertegenwoordiging van) maatschappelijke partners om tafel om de administratieve vertaling van de inhoud te stroomlijnen.
4. Richt een degelijke effectmeting in en betrek hierin cliëntervaring.
5. Betrek de gemeenteraad bij het inrichten van de informatievoorziening.

<u>Aanbevelingen aan de gemeenteraad</u>

1. Formuleer scherpe doelstellingen, indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden.
2. Initieer een regionaal platform voor raadsleden.

Voortgang adviezen & conclusies (college van B&W)

<u>Ten aanzien van:</u>

- Doelen, indicatoren, meetinstrumenten & streefwaarden
- Betrekken gemeenteraad bij inrichten informatievoorziening
- Effectmeting en betrekken clientervaring
- Aan elkaar verbinden van verschillende beleidsstukken

De aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek zijn grotendeels geborgd. De overige punten hebben blijvend aandacht of worden via andere kanalen met de gemeenteraad gedeeld. Daarom stellen wij voor om de gemeenteraad via de Najaarsnota nog één keer over de stand van zaken te informeren.

Het nieuwe Meerjarenbeleidskader (MJBK) Jeugd de Kempen 2026-2029 (dat eind 2025 is vastgesteld door de gemeenteraad in Bladel) heeft een concretiseringsslag gemaakt t.a.v. de doelstellingen en indicatoren. Daarmee is deze aanbeveling geborgd. Tevens houden we in de uitwerking ervan, dus in het uitvoeringsplan, rekening met regionale plannen (Meerjarenplan Samen voor Jeugd) en lokale plannen (bijvoorbeeld de Brede Visie Welzijn).
We hebben de gemeenteraad aan de voorkant bevraagd op thema's en doelstellingen voor het nieuwe MJBK, middels het Kempencongres in maart 2025 en een MentiMeter. Hierin is ook de vraag teruggekomen hoe de gemeenteraad wenst gerapporteerd te worden over de doelstellingen van het MJBK (de informatievoorziening). Deze informatievoorziening gaat ook over informeren over de inhoudelijke taakuitvoering. Die vraag is eveneens meegenomen en daartoe zijn in het voorjaar van 2025 twee raadsbijeenkomsten georganiseerd: de raadsinformatiebijeenkomst MD/GRSK voor gemeente Bladel en een regionale raadsbijeenkomst over het Meerjarenplan/opgaves Samen voor Jeugd. In december 2026 organiseren we specifiek een Kempencongres rondom het thema preventief jeugdbeleid en in november 2026 wordt er een lokaal werkbezoek jeugdhulp georganiseerd voor de raads- en commissieleden.
We zien het als blijvend aandachtspunt om in de informatievoorziening richting de gemeenteraad een duidelijke koppeling te maken met de inhoudelijke doelstellingen uit het MJBK.
De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening van de GRSK voert de clientervaringsonderzoeken uit namens de vier Kempengemeenten. De afgelopen periode is ingezet op planvorming rondom het vergroten van het bereik (respondenten jeugdhulp) door de vragenlijsten in te korten, jeugdigen zelf te benaderen met bijvoorbeeld een (ansichts)kaart i.p.v. een brief thuis, een incentive toe te voegen en beter te kijken wie wanneer de vragenlijst ontvangt. Ook de inhoud van de vragenlijst wordt waar nodig aangepast. Dit zijn acties die voor het jeugdhulp CEO over de jaren 2025 en 2026 worden ingezet. Verder hebben we (Kempengemeenten en GRSK) in kaart gebracht welke aanvullende acties nog meer ingezet zouden kunnen worden om de respons te verhogen, wanneer de ingezette verbeteracties niet leiden tot de gewenste verhoging in het responspercentage. Dit monitoren we dus en hierover informeren we de gemeenteraad middels de jaarlijkse raadsmededeling CEO MD (clientervaringsonderzoeken).
Wat betreft uitbreiding van jongerenparticipatie (bijvoorbeeld de verkenning naar een jeugdgemeenteraad) hebben we, naast al bestaande of lopende initiatieven zoals Speaking Minds, jongerenraden op het VO en de komst van de Jeugdburgemeester, nog geen concrete verdere stappen gezet. Daarover kan dus nog geen verdere ontwikkeling worden gedeeld. Wel wordt er in het nieuwe (inwoner)participatiebeleid nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de doelgroep jongeren.
<u>Ten aanzien van administratieve vertaling van de inhoud</u>
Dit is een blijvend aandachtspunt en komt terug in bestaande terugkerende (regionale) overlegstructuren. Bijvoorbeeld het uitvoeringsoverleg Samen voor Jeugd waar wij als Kempengemeenten aan deelnemen en waarin op regionaal niveau de uitvoering met elkaar spreekt om zoveel mogelijk op dezelfde manier te werken, ook richting de aanbieders. Op niveau van de Kempen streven we ernaar om zo veel als mogelijk op eenzelfde wijze uitvoering te geven aan de interpretatie van de PDC (product dienst catalogus). De regionale richtlijnen PDC voor toegangsteams en onze eigen werkprocessen die regelmatig worden geüpdatet zijn hierbij helpend. Als het gaat om verschillende beelden die er heersen tussen jeugdhulpaanbieders en de Kempengemeenten is het van belang om in gesprek te blijven met elkaar.

Burgerinitiatieven

Omschrijving (toelichting)
De rekenkamer heeft een onderzoek uitgevoerd naar de gemeentelijke ervaringen met burgerinitiatieven. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: "Welke ervaringen heeft de gemeente Bladel sinds de vaststelling van de vigerende nota opgedaan met overheidsparticipatie en welke lessen zijn daaruit te trekken voor de komende jaren?"
Geconcludeerd wordt dat:
"Met het vaststellen van de Participatienota in 2021 heeft Bladel een belangrijke stap gezet naar een goed onderbouwd en volwassen participatiebeleid. Binnen dit beleid is ook aandacht voor het ondersteunen van initiatieven uit de samenleving. Na 2021 is er weinig aandacht geweest voor de doorontwikkeling van het beleid. De participatieverordening in het kader van de omgevingswet is nog niet vastgesteld. Uitwerking in randvoorwaarden en procedures ontbreekt. Er zit nog veel ruimte in het beleid, ruimte die door betrokken ambtenaren naar eigen inzicht ingevuld kan worden. Over het algemeen zijn de ervaringen van zowel medewerkers van de gemeente als inwoners van Bladel die betrokken zijn bij initiatieven overigens wel positief. Verschillende initiatiefnemers zien ruimte voor verbetering, met name als het gaat om het missen van een gestructureerde werkwijze als om het ondersteunen van burgerinitiatieven. De algemene indruk is dat de gemeente Bladel openstaat voor initiatieven uit de samenleving, maar dat de werkwijze voor ondersteuning burgerinitiatieven binnen de gemeente Bladel niet is geformaliseerd. Eventuele ondersteuning hangt van verschillende, soms toevallige omstandigheden af. Er is sprake van zowel bestuurlijke als politieke steun voor een participatiebeleid waarin de ruimte wordt geboden aan initiatieven uit de samenleving. Er is een grote bereidheid om die vanuit de gemeente actief te ondersteunen, mits de doelen van die initiatieven aansluiten bij die van de gemeente. Omdat duidelijke kaders en richtlijnen ontbreken, is dit niet altijd duidelijk. Bovendien is er geen sprake van geregelde en vastgelegde evaluaties van de ondersteuning van initiatieven. De raad ontvangt geen algemene overzichten van de bijdrage van de gemeente en de opbrengsten daarvan. Om te waken tegen willekeur of ondersteuning van 'the usual suspects' zou er mee kunnen worden volstaan dat het college de raad met enige regelmaat informeert over aanvragen voor ondersteuning en de opvolging daarvan. Op die manier kunnen raadsleden zelf een beeld vormen van de veelzijdigheid in aanvragen, of het eventuele gebrek daaraan. Een betere vastlegging kan ook bijdragen aan het interne leervermogen van de organisatie om het beleid en de praktijk met burgerinitiatieven in de toekomst te versterken. De rekenkamer stelt vast dat een nauwgezette en gedocumenteerde toetsing van initiatiefaanvragen nauwelijks plaatsvindt. De rekenkamer heeft vastgesteld dat bij gebrek aan algemene kaders en richtlijnen ook nauwelijks toetsing kan plaatsvinden."
De rekenkamer doet op basis van de conclusies aanbevelingen. De gemeenteraad besluit 6 aanbevelingen over te nemen waarbij het college is verzocht hieraan invulling te geven, en de raad over de voortgang ervan te informeren.
<u>Aanbevelingen aan het college van B&W</u>
1. Geef aandacht aan de verdere uitwerking van de Nota Participatiebeleid. Stel op basis daarvan kaders en richtlijnen vast voor het ondersteunen van initiatieven in de samenleving en maak deze eenvoudig toegankelijk. Gebruik de nota mede om een participatieverordening voor te bereiden.
2. Geef het ambtelijk apparaat een duidelijke werkwijze en kaders mee bij het ondersteunen van burgerinitiatieven om de afhankelijkheid van de specifieke betrokken ambtenaar kleiner te maken.
3. Zorg voor een duidelijke (formele) ingang voor burgers met ideeën bij de gemeente, dit om willekeur welke burgerinitiatieven wel en niet ondersteund worden te voorkomen.
4. Ga over de kaders en richtlijnen vooraf ook het gesprek met de raad aan.
5. Besteed binnen de organisatie meer aandacht aan het vastleggen van ervaringen met initiatieven en gebruik deze inzichten om het beleid te evalueren en zo nodig te versterken.

6. Versterk de informatievoorziening door een jaarlijks overzicht aan de gemeenteraad te verstrekken van de aangevraagde en ondersteunde initiatieven en de gerealiseerde opbrengsten.

Aanbevelingen aan de gemeenteraad

1. Voer in de raad het gesprek over de uitwerking van de Nota Participatiebeleid en de daaruit af te leiden kaders en richtlijnen voor concrete initiatieven.
2. Benut het jaarlijks overzicht van aangevraagde en ondersteunde initiatieven om tot een oordeel te komen of de bijdragen van de gemeente voldoende aansluiten bij de wensen in de gemeenschap.

Voortgang adviezen & conclusies (college van B&W)

De gemeenteraad heeft op 24 september 2026 de *Participatieverordening gemeente Bladel 2026* en het *Participatiebeleid gemeente Bladel 2026* vastgesteld. Als vervolgstap heeft het college van B&W op 13 oktober 2026 het *Uitvoeringsprogramma participatie gemeente Bladel 2026* vastgesteld. In deze documenten zijn de aanbevelingen van de Rekenkamer verwerkt. Met de vaststelling van deze stukken is een belangrijke basis gelegd voor de verdere uitvoering van deze aanbevelingen. Na afronding van de benodigde voorbereidingen wordt gestart met de uitvoering van de in het uitvoeringsprogramma opgenomen acties.

Verbonden Partijen

Omschrijving (toelichting)

De rekenkamer heeft een onderzoek uitgevoerd naar verbonden partijen in de Kempen. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: " Hoe kan efficiënt en doelmatig grip worden gehouden op (de afspraken met de) verbonden partijen?”

Geconcludeerd wordt dat:

· De concept Nota Verbonden Partijen is nog niet vastgesteld, maar deze biedt een goede richtlijn voor het omgaan met verbonden partijen.

· In de concept Nota Verbonden Partijen zijn verschillende sturingsinstrumenten opgenomen die in de praktijk onvoldoende worden gebruikt.

· De aandacht vanuit de raad voor verbonden partijen is flink toegenomen. Desondanks zijn raadsleden zoekende naar instrumenten en hun rol om te kunnen (bij)sturen.

· Er wordt weinig samengewerkt of afgestemd tussen raden in de regio.

De rekenkamer doet op basis van de conclusies een vijftal aanbevelingen. De gemeenteraad besluit deze aanbevelingen over te nemen.

1. College: Zorg dat de Nota Verbonden Partijen wordt uitgewerkt, vastgesteld en geïmplementeerd (en vooral ook doorleeft door raadsleden).
2. College en raad: Zorg voor een sterkere inhoudelijke verantwoording over verbonden partijen.
3. College en raad: Onderzoek de mogelijkheden voor rapporteurschap en regionale adviescommissies.
4. Raad: Prioriteer de aandacht en maak gebruik van de governancedashboards.
5. Raad: Zet in op samenwerking in de (sub)regio, bijvoorbeeld door een werkgroep per verbonden partij.

Voortgang adviezen & conclusies

Specifiek aanbeveling 1. is in handen van het college gesteld. We zullen aan de Commissie MAZ in december 2026 een Discussienota voorleggen over de Nota Verbonden Partijen (NVP). De NVP zullen we vervolgens in het eerste kwartaal van 2027 ter besluitvorming voorleggen aan de gemeenteraad. Aanbeveling 2 en 3 nemen we mee in de NVP.

3.4 Majeure projecten

Inleiding

Omschrijving (toelichting)
In mei 2024 heeft de gemeenteraad besloten een monitor majeure projecten in te stellen, waarbij maximaal vijf lopende majeure projecten worden opgenomen in de P&C-stukken. Momenteel zijn de majeure projecten Egyptische Poort en Herinrichting N284 onderdeel van deze monitor. In het financiële deel van deze monitor wordt gebruik gemaakt van smileys. Hieronder volgt een toelichting op de betekenis van de smileys.

Egyptische Poort

Omschrijving (toelichting)
Projectwebsite: https://www.bladel.nl/egyptischepoort
Basisinformatie
De Egyptische Poort is het gebied dat grofweg gelegen is tussen N284, Bossingel, Egyptischedijk en Leemskuilen in Bladel. Hier vindt een gebiedsontwikkeling plaats waarin ruimte gecreëerd wordt voor bestaande en nieuwe functies zoals recreatie, sport en wonen. Het plan bestaat uit vijf onderdelen, die noemen we bouwstenen:

1. Realisatie multifunctioneel sportcentrum (MFSC)
2. Realisatie zwemvijver
3. Reconstructie Sportpark de Smagtenbocht
4. Realisatie woongebied
5. Reconstructie infrastructuur

Recente besluitvorming
In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in recentelijk door de raad genomen/te nemen besluiten m.b.t. dit project.

Stand van zaken
Per bouwsteen wordt een korte update gegeven van de stand van zaken.

1. Realisatie multifunctioneel sportcentrum (MFSC)

In de buurt van het huidige binnenzwembad komt een nieuw sportcentrum met daarin een binnenzwembad, sportschool, fysiotherapie, kinderopvang, buitenschoolse opvang en gerelateerde horeca.
Op basis van voor- en nadelen van de in 2024 toegezegde uitwerkingen heeft de raad op 10 juli 2025 gekozen voor realisatie van een binnenzwembad bestaande uit een 4-baans wedstrijdbad, 250m2 recreatiewater (1x 150 m2 doelgroepenbad met beweegbare bodem) en 100 m2 peuterbad met peuterhoek, ruime perrons, whirlpool, interactieve recreatie elementen (glijbaan, fonteinen, familieglijbaan), 2 middelgrote sauna's met rustruimte (sauna en stoomcabine) en een goede horecavoorziening voor binnen en buiten. Dit in combinatie met een zwemvijver, ligweide, strand, kinderspeeltoestel en half verhard pad om de vijver).
Met de andere beoogde partners van het sportcentrum (sportschool, fysiotherapie en kinderopvang) heeft de gemeente een overeenkomst gesloten. De uit deze overeenkomst vastgelegde intenties zijn in 2025 uitgevoerd. Resultaat hiervan is dat er in overleg met elkaar een gezamenlijk Programma van Eisen is opgesteld.

2. Realisatie zwemvijver

Toen de gemeenteraad op 10 juli 2025 haar voorkeur voor het binnenzwembad bepaalde, heeft ze op basis van het gekozen scenario ook een akkoord gegeven op de ontwikkeling van een zwemvijver. Hierbij is aangegeven dat bij de verdere uitwerking en realisatie van de zwemvijver de uitgangspunten vaste omheining, verplichte entree stellen bij gebruik van de zwemvijver en toezicht tijdens openstelling van de zwemvijver bij zwemactiviteiten, gehanteerd dienen te worden om de veiligheid en controleerbaarheid te vergroten. Er zijn op basis van deze uitgangspunten scenario's uitgewerkt waarin financiële en organisatorische consequenties op een rijtje zijn gezet. Deze worden in het vervolgproces met de gemeenteraad doorgenomen om zo tot een gewenste keuze te komen.

Exploitatielasten

Om zicht te krijgen op de toekomstige exploitatielasten van Sportcentrum de Egyptische Poort en bijbehorende zwemvijver is in 2026 een uitwerking gemaakt van de mogelijke structurele lasten na realisatie. Dit om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de toekomstige structurele lasten.

3. Reconstructie Sportpark de Smagtenbocht

Op 21 maart 2024 heeft de gemeenteraad unaniem besloten om het uitvoeringsplan Sportpark de Smagtenbocht vast te stellen. Het sportparkplan bestaat onder andere uit de volgende onderdelen:

Verenigingsgebouw: centraal op het sportpark komt een nieuw verenigingsgebouw. Op de begane grond komt de kleedaccommodatie voor de korfbal-, handbal en volleybalvereniging. Op de eerste verdieping komt het gezamenlijke sportcafé van deze verenigingen en de voetbalvereniging. In zomer van 2026 is de omgevingsvergunning voor het verenigingsgebouw aangevraagd en is de aanbesteding voor de bouw van het verenigingsgebouw opgestart. In oktober 2026 is de omgevingsvergunning verleend.

Schutterslocatie: op het landbouwperceel aan de andere kant van de Egyptischedijk (tegenover ONA) komt de schutterslocatie. Het gilde wordt naar deze locatie verplaatst om op de huidige plek ruimte te maken voor woningbouw. Ook komt op de schutterslocatie het buitenschietterrein van de handboogsportvereniging. Begin juli 2026 is de 1e fase omgevingsvergunning verleend. Tegen deze vergunning is bezwaar gemaakt. De bezwaarschriftencommissie heeft dit bezwaar nu in behandeling

Velden: op een gedeelte van het huidige natuurgras-korfbalveld komen 2 kunstgraskorfbalvelden en een multifunctioneel beachveld. In de zomer van 2026 is de aanbesteding voor de aanleg van de nieuwe korfbal- en beachvelden succesvol doorlopen. Eind 2026 starten de werkzaamheden.

Om ruimte te maken voor de nieuwe invulling van het zwembadgebied worden in 2027 twee natuurgras voetbalvelden verplaatst en wordt begin 2028 één veld uit gebruik genomen. Om ruimte te maken voor de verplaatsing van de velden, is het nodig om op een aantal plekken bomen te verwijderen. De kapvergunning voor het verwijderen van deze bomen is in de zomer van 2026 verleend en onherroepelijk geworden.

4. Realisatie woongebied

In september 2023 besloot de gemeenteraad om in het noordwestelijk deel van de Egyptische Poort 50 woningen te gaan bouwen, bij voorkeur ontsloten via een rechtstreekse ontsluitingsweg richting kruising Bredasebaan/Bossingel. Om ruimte te maken voor deze woningen wordt het gilde verplaatst (zie ook hierboven) en worden de stallen van de voormalige boerderij aan de Leemskuilen 16 gesloopt en gesaneerd. De sloop- en saneringswerkzaamheden zijn op dit moment volop in uitvoering en naar verwachting eind 2026 afgerond.

Op dit moment wordt gewerkt aan het stedenbouwkundig plan voor het woongebied. Om de gemeenteraad een weloverwogen keuze te kunnen laten maken, wordt in dit stedenbouwkundig plan wordt naast een variant met 50 woningen, ook een stedenbouwkundige variant met meer dan 50 woningen opgenomen.

5. Reconstructie infrastructuur

In goede samenwerking tussen ‘klankbordgroep omwonenden Egyptische Poort’, gemeente en verkeerskundige een plan uitgewerkt voor de paden, wegen & parkeerplaatsen in en rond de Egyptische Poort. Tot op heden was voor het verbeteren de infrastructuur een PM-post opgenomen in de gemeentebegroting. In de perspectiefnota besloot de gemeenteraad om vanaf 2029 middelen op te nemen voor de realisatie van het infrastructuurplan. Daarom is de gemeenteraad voorgesteld om deze middelen op te nemen in de gemeentebegroting 2027-2030.

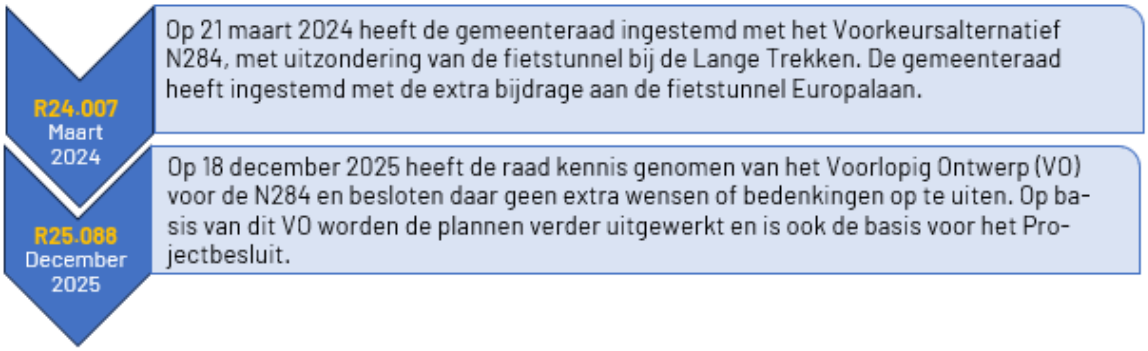
Financiën
In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de kredieten m.b.t. dit project.

Onderdeel	Status	Krediet	Uitputting 15-11-2026	Indicator
Nieuwbouw kleedlokalen sportpark De Smagtenbocht	Beschikbaar gesteld	€ 1.712.000	€ 48.000	
Nieuwbouw kantine sportpark De Smagtenbocht	Beschikbaar gesteld	€ 1.079.000	€ 28.000	
Voormalig kantinegebouw Smagtenbocht	Beschikbaar gesteld	€ 315.000	€ 0	
Herinrichting sportpark Smagtenbocht	Beschikbaar gesteld	€ 3.712.000	€ 491.000	
Verplaatsing St. Jorisgilde Bladel	Beschikbaar gesteld	€ 1.330.000	€ 357.000	
Herinrichting sportpark Smagtenbocht	Meerjarenprogramma 2028	€ 129.000	n.v.t.	-
Infrastructurele projecten Egyptische Poort	Meerjarenprogramma 2029 (B-rubricering)	€ 3.000.000	n.v.t.	-
Realisatie zwembad & zwemvijver	Beschikbaar gesteld	€ 18.494.000	€ 288.000	

Herinrichting N284

Omschrijving (toelichting)
Projectwebsite: https://www.brabant.nl/onderwerpen/verkeer-vervoer/wegen-infraprojecten-brabant/n284-reusel-bladel-hapert/

Basisinformatie
De aanpak van de provinciale weg N284 tussen Reusel en de A67 bij Hapert is een gezamenlijk project van de provincie Noord-Brabant, gemeente Bladel en gemeente Reusel-De Mierden. De drie partners streven samen met de omgeving naar een ontwerp dat voor iedereen leefbaar en veilig is, en bijdraagt aan zowel een goede bereikbaarheid van dorpen als aan een betere verkeersdoorstroming.
Recente besluitvorming
In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in recentelijk door de raad genomen/te nemen besluiten m.b.t. dit project.

Stand van zaken
In 2025 is het Voorkeursalternatief N284 (VKA) verder uitgewerkt tot een Voorlopig Ontwerp N284 (VO). Op 18 december 2025 heeft de gemeenteraad kennisgenomen van dit VO en heeft besloten hierop geen wensen en bedenkingen te uiten. De gemeenteraad heeft wel geconstateerd dat het VO consequenties heeft op het onderliggend wegennet en heeft daar via een aantal moties extra aandacht voor gevraagd. Deze worden in eigen beheer uitgevoerd.
Op basis van het vernoemde Voorlopig Ontwerp hebben Gedeputeerde Staten het ontwerp-projectbesluit op 22 september 2026 vastgesteld en ter inzage gelegd voor zienswijzen. Naar verwachting wordt het definitieve projectbesluit in het voorjaar van 2027 vastgesteld. Het Voorlopig Ontwerp vraagt ook om een aantal verkeersbesluiten op het onderliggend wegennet. Ook daarvoor verwachten we definitieve besluitvorming in het voorjaar van 2027.
Planning reconstructie
Op 26 januari 2026 heeft de Stuurgroep N284 het Voorlopig Ontwerp vastgesteld. Op 20 mei 2026 is het VO op een informatieavond gedeeld met alle belanghebbenden en geïnteresseerden. Het VO wordt als basis gebruikt voor de ruimtelijke procedure. Inmiddels is deze procedure (projectbesluit) gestart. Deze processen vragen tijd en aandacht. Zeker omdat de reconstructie alleen kan worden uitgevoerd als het binnen de stikstofnormen past. De uitvoering van de reconstructie kan daarom nog een paar jaar op zich laten wachten. De realisatie staat vooralsnog gepland voor 2028 (start uitvoering) tot 2030 (oplevering).
Zover is het nog niet, hieronder een korte globale planning;
- 2025/2026: onderzoeken
- 2025/2026/2027: aankoop benodigde gronden
- 2026/2027: ruimtelijke procedures
- 2027: aanbesteding aannemer
- 2028 start uitvoering
- 2030: oplevering

In deze planning is geen rekening gehouden met een eventuele uitvoerige rechtsgang.
Financiën
In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de kredieten m.b.t. dit project.

Onderdeel	Status	Krediet	Uitputting 1-9-2026	Indicator
Voorbereiding N284	Beschikbaar gesteld	€ 786.000	€ 437.000	
Uitvoering N284	Meerjarenprogramma 2027-2030	€ 4.800.000	n.v.t.	
Fietstunnel Europalaan	Meerjarenprogramma 2029	€ 2.295.000	n.v.t.	

4. Financiële begroting (overzicht van baten en lasten)

4.1 Toelichting begroting (baten en lasten)

Financiële begroting: baten en lasten

In deze najaarsnota zijn de ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan in de periode gelegen tussen enerzijds de perspectiefnota 2026 en de opstelling van de begroting 2027 en anderzijds de najaarsnota 2026 weergegeven. De afwijkingen zijn hiervoor per programma toegelicht.
In onderstaand overzicht treft u de mutaties van de lasten en baten van alle beleidsvelden aan. Voor extra inzicht in de financiële positie zijn de baten en lasten geschoond van verrekeningen met reserves.

bedragen x 1.000	Begroting 2026	Wijziging njn	Begroting 2026 na wijziging	Mutatie meerjarenraming 2027	2028	2029	2030
lasten							
Bestuur en ondersteuning	-2.313 n	-616 n	-2.929 n	-60 n	-19 n	-17 n	-17 n
Veiligheid	-2.231 n	-5 n	-2.236 n	-12 n	-12 n	-12 n	-12 n
Verkeer en vervoer	-3.778 n	-775 n	-4.553 n				
Economie	-953 n	-10 n	-963 n	-10 n			
Onderwijs	-3.014 n	36 v	-2.978 n	7 v	3 v	9 v	20 v
Sport, cultuur en recreatie	-6.613 n	-323 n	-6.936 n	-41 n	-56 n	-70 n	-40 n
Sociaal domein	-36.722 n	-1.220 n	-37.942 n	-1.828 n	-76 n	4 v	4 v
Volksgezondheid en milieu	-12.384 n	365 v	-12.019 n	-100 n	-9 n	-9 n	-9 n
VHROSV	-13.911 n	735 v	-13.176 n	-1.226 n	-599 n	-416 n	-14 n
Overhead en ondersteuning organisatie	-8.261 n	221 v	-8.040 n	79 v	146 v	144 v	137 v
Algemene dekkingsmiddelen	-1.742 n	-47 n	-1.789 n				
baten							
Bestuur en ondersteuning	983 v	-78 n	905 v	-4 n	-4 n	-4 n	-4 n
Veiligheid	108 v		108 v				
Verkeer en vervoer	101 v	483 v	584 v				
Economie	1.742 v		1.742 v				
Onderwijs	464 v		464 v			-12 n	-12 n
Sport, cultuur en recreatie	1.003 v	4 v	1.007 v	36 v	36 v	36 v	36 v
Sociaal domein	6.364 v	360 v	6.724 v	1.859 v	81 v	81 v	81 v
Volksgezondheid en milieu	9.373 v	102 v	9.475 v		11 v	11 v	11 v
VHROSV	11.191 v	23 v	11.214 v	454 v	561 v	402 v	
Overhead en ondersteuning organisatie	233 v	71 v	304 v				
Algemene dekkingsmiddelen	55.390 v	888 v	56.278 v	-24 n	21 v	184 v	184 v
Totaal lasten	-91.922 n	-1.640 n	-93.561 n	-3.191 n	-622 n	-366 n	70 v
Totaal baten	86.952 v	1.853 v	88.805 v	2.321 v	706 v	698 v	296 v
Saldo van baten en lasten	-4.970 n	213 v	-4.756 n	-870 n	84 v	331 v	366 v
Toevoeging reserves	-3.852 n	1.228 v	-2.624 n	-31 n	113 v	112 v	112 v
Onttrekking reserves	6.065 v	-1.013 n	5.052 v	25 v	-202 n	-334 n	-186 n
Geraamd resultaat / algemene reserve	-2.757 n	428 v	-2.328 n	-876 n	-4 n	109 v	293 v

(- = nadeel en + = voordeel)

4.2 Financiële begroting: structureel en incidenteel

Omschrijving (toelichting)

De begroting maakt ook onderscheid tussen structurele en incidentele middelen. Structurele middelen zijn jaarlijks terugkerende middelen. Incidentele, en de naam zegt het al, zijn eenmalig of voor een beperkt aantal jaren. Om het huishoudboekje van de gemeente gezond te maken en te houden is het van belang om de jaarlijks terugkerende lasten te kunnen betalen uit de jaarlijks terugkerende inkomsten.
Hierna is de transformatietabel van het geactualiseerde meerjarenperspectief opgenomen. In deze tabel wordt het hiervoor weergegeven meerjarenperspectief gekanteld in structurele en incidentele middelen en maakt op een transparante wijze de gang van het bestaande beleid naar de einduitkomst van deze meerjarenraming inzichtelijk.

Excel-tabel

Geact.meerjarenperspectief (bedragen x 1.000,-)		2026		2027		2028		2029		2030
structureel:										
begrotingsresultaat na 6e wijziging 2026 (excl.meicirc)		n	-2.559							
saldo ontwerp-begroting 2027 + 1e begrotingswijziging 2027				v	64	n	-890	n	-919	n -1.554
bestuur en ondersteuning		n	-138	n	-136	n	-95	n	-253	n -104
veiligheid		n	-5	n	-12	n	-12	n	-12	n -12
verkeer en vervoer		n	-242							
economie										
onderwijs		v	36	v	7	v	3	n	-3	v 8
sport, cultuur en recreatie		n	-340			n	-20	n	-19	n -4
sociaal domein		n	-823	v	32	v	5	v	84	v 84
volksgezondheid en milieu		v	367			v	2	v	2	v 2
VHROSV		v	603	n	-234	n	-37	n	-13	n -13
- overhead		v	282	v	125	v	145	v	144	v 137
- algemene dekkingsmiddelen		v	841	n	-24	v	21	v	184	v 184
structureel meerjarenperspectief		**n**	**-1.977**	**n**	**-178**	**n**	**-878**	**n**	**-805**	**n -1.272**
mutaties reserves structureel		n	-58		-38		-17		10	10
totaal structureel	**a**	**n**	**-2.035**	**n**	**-216**	**n**	**-895**	**n**	**-795**	**n -1.262**
incidenteel:										
begrotingsresultaat na 6e wijziging 2026 (excl.meicirc)		n	-659							
saldo ontwerp-begroting 2027 + 1e begrotingswijziging 2027				n	-592	n	-348	v	37	v 86
bestuur en ondersteuning		v	818	n	-151					
veiligheid										
verkeer en vervoer		n	-50							
economie		n	-10	n	-10					
onderwijs										
sport, cultuur en recreatie		v	20	n	-5			n	-15	
sociaal domein		n	-36							
volksgezondheid en milieu		v	100	n	-100					
VHROSV		v	155	n	-539					
- overhead		v	10	n	-45					
- algemene dekkingsmiddelen										
incidenteel meerjarenperspectief		v	348	n	-1.441	n	-348	v	22	v 86
mutaties reserves incidenteel		n	-1.103	v	255					
totaal incidenteel	**b**	**n**	**-755**	**n**	**-1.186**	**n**	**-348**	**v**	**22**	**v 86**
totaal begrotingsresultaat	**a+b**	**n**	**-2.790**	**n**	**-1.404**	**n**	**-1.242**	**n**	**-773**	**n -1.176**
reeds geraamde mutaties algemene reserve		v	3.218	v	528	v	1.238	v	882	v 1.468
aanvullende mutaties tlv / tgv algemene reserve		n	-428	v	876	v	4	n	-109	n -292

(- = nadeel en + = voordeel)

5. Bijlagen

5.1 Budgetoverhevelingen 2026 naar 2027

Taakveld BBV (bedragen x € 1.000)	Overheveling van 2026 naar 2027
Sport, cultuur en recreatie	
Dekking reserve buitengebied	-155
Dekking reserve duurzaamheid	-100
Sport, cultuur en recreatie	
Budget cultuurtafel	20
Sociaal domein	
DUVO middelen toekomstscenario	39
Volksgezondheid en milieu	
Duurzaamheid	100
VHROSV	
Invoering omgevingswet	350
Beëindigingsregeling veehouderen bedrijven	150
Beleidsplan en gebouwenbeheerplan	33
Woonwagencentra	15
Plankosten uitbreidingslocaties	170
Kwaliteit buitengebied	155
Overhead en ondersteuning organisatie	
Leiderschapsontwikkeling en teamontwikkeling	10
Opleidingen	20
Totaal	**807**

5.2 Overzicht geraamde baten en lasten per beleidsveld

Overzicht geraamde baten en lasten per beleidsveld

Taakveld BBV (bedragen x € 1,-)	2026	2027	2028	2029	2030
0.1 Bestuur	-618.934	-55.177	-14.265	-12.000	-12.000
0.10 Mutaties reserves	214.429	-6.272	-88.628	-222.033	-73.771
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-75.813	-8.813	-8.813	-8.813	-8.813
0.4 Overhead	292.151	79.640	145.403	143.888	137.404
0.5 Treasury	-85.000				
0.61 OZB woningen	16.557	-24.434	21.074	183.584	183.584
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	902.153				
0.8 Overige baten en lasten	7.500				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-5.600	-5.600	-5.600	-5.600	-5.600
1.2 Openbare orde en veiligheid	500	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500
2.1 Verkeer en vervoer	-292.128				
3.1 Economische ontwikkeling	-10.000	-10.000			
4.2 Onderwijshuisvesting	36.058	6.630	3.466	-3.034	8.435
5.2 Sportaccommodaties	23.383	568	-19.308	-18.775	-3.241
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	20.000	-5.000		-15.000	
5.5 Cultureel erfgoed	-5.015	-500	-500	-500	-500
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-357.930				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	32.724	-49.291	-76.163	3.492	3.492
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-47.915				
6.3 Inkomensregelingen	-18.906	80.927	80.927	80.927	80.927
6.4 WSW en beschut werk	-5.302				
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	-100.000				
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-695.000				
6.821 Jeugdbescherming	-25.000				
7.1 Volksgezondheid			2.228	2.228	2.228
7.3 Afval	-55.000				
7.4 Milieubeheer	521.614	-100.000			
8.1 Ruimtelijke en leefomgeving	576.452	-542.000			
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-1.242.355	-18.700			
8.3 Wonen en bouwen	1.423.719	-211.521	-37.151	-13.000	-13.000
Totaal	**427.343**	**-876.043**	**-3.830**	**108.864**	**292.645**

5.3 Overzicht verloop algemene reserve

Overzicht verloop algemene reserve

In onderstaand overzicht wordt het geprognosticeerde verloop van de algemene reserve weergegeven:

prognose verloop omvang algemene reserve (x € 1,-)	2026	2027	2028	2029	2030
geraamde stand algemene reserve begin jaar	**18.565.000**	**14.187.000**	**13.220.000**	**11.978.000**	**11.205.000**
vermeerderingen					
Opbrengsten achterblijvende locatie Het Palet		286.000			
Opbrengst verkoop Medisch Centrum		151.000			
Bestemming resultaat 2025	2.096.000				
verminderingen					
Resultaatbestemming 2025: Budgetoverhevelingen	-581.000				
Resultaatbestemming 2025: Aanvulling AR grondexploitatie	-416.000				
Resultaatbestemming 2025: Realisatiestimulans	-329.000				
Resultaatbestemming 2025: Implementatie van de Wvrv	-84.000				
Resultaatbestemming 2025: Kinderopvang pleegouders	-12.000				
Dekking eenmalige kosten: Herinrichting Smagtenbocht	-455.000				
Dekking eenmalige kosten: Duurzame energie particulieren	-196.000				
Aanvulling dekkingsreserve: Opbrengst Den Herd t.b.v. BRUIS	-941.000				
Aanvulling dekkingsreserve: Opbrengst Praktijkschool t.b.v. BRUIS	-670.000				
verrekeningen					
saldo na najaarsnota 2026	-2.790.000	-1.404.000	-1.242.000	-773.000	-1.176.000
geraamde stand algemene reserve eind	**14.187.000**	**13.220.000**	**11.978.000**	**11.205.000**	**10.029.000**